

18

TANRI'NIN SONSUZ TASARISI

“Bunları ta başlangıçtan bildiren Rab, işte böyle diyor.”
(Elçilerin İşleri 15:18)

Zamanın başlangıcından önce, Tanrı'nın zihninde insanlar için hazırlanmış olduğu net bir plan vardı. Günahın insan ailesini lekelediği aynı günde, RAB bu planı duyurmaya başladı, ama bu duyuruyu net değil, kapalı bir şekilde yaptı. Kutsal Yazılar bu plandan *“Tanrı'nın sırrı”* (Vahiy 10:7) olarak söz ederler.

Bu güne kadar, Tanrı'nın insanlık hakkındaki planı ve amacı insanların çoğu için bir sır olarak kalmıştır, ama bu gereksiz bir durumdur, çünkü *“geçmiş çağlardan ve kuşaklardan gizlenmiş olan sır...şimdi açıklanmıştır.”* (Koloseliler 1:26)

PEYGAMBERLERDEN DAHA FAZLA AYRICALIĞA SAHİP

Burada insanı hayrete düşüren bir düşünceyle karşılaşırız. Konu, Tanrı'nın öyküsünü ve mesajını anlamak olunca, sizler ve ben Kutsal Yazılar'ı yazan peygamberlerden daha fazla ayrıcalığa sahibiz.

Bizler, Tanrı'nın açıklamasının tamamına sahibiz; onlar değillerdi. Bizler, Tanrı'nın kitabının sonunu okuyabiliyoruz; onlar okuyamadılar.

*“Size bağışlanacak olan lütuftan söz etmiş olan peygamberler, bu kurtuluş ile ilgili dikkatli araştırmalar, incelemeler yaptılar. İçlerinde olan Mesih Ruhı, Mesih'in çekeceği acılara ve bu acıların ardından gelecek yüceliklere tanıklık ettiğinde, Ruh'un hangi zamanı ya da nasıl bir dönemi belirttiğini araştırdılar. **Şimdi size de bildirilen gerçekler ile kendilerine değil, size hizmet ettikleri onlara açıkça gösterildi.** Bu gerçekleri Kutsal Ruh'un gücü ile size Müjde'yi iletener bildirdi. **Melekler bile bu gerçekleri yakından görmeye büyük özlem duyarlar.**” (1. Petrus 1:10-12)*

TANRI, PLANINI NEDEN GİZLİ TUTTU?

Bazı insanlar şu soruyu sormuşlardır: “Tanrı, yapmayı tasarladığı şeyi düşmüş insanlığa neden hemen anlatmadı? Tanrı, mesajını neden bir sır olarak gizledi?”

Evrenin Egemen Tanrısı'nın bize hiçbir açıklama borcu olmamasına rağmen, O, nazik davranmış ve insan için olan Planını neden gizlediği hakkında bize bazı bilgiler vermiştir. Tanrı'nın, Planını yavaş yavaş ve sağduyulu bir şekilde açıklamayı seçmesinin üç nedeni vardır:

Tanrı önce, beşinci ve altıncı bölümlerde açıklanmış olduğu gibi, Planını yavaş yavaş açıkladı ve daha sonraki kuşakların tek gerçek Tanrı'nın mesajını kesin olarak bilebilmeleri için insanlığa mesajını **onaylayan** çok sayıda *peygamberlikler ve semboller* ile birlikte çağrısını *doğrulayan tanıklar* sağladı.

Tanrı, ikinci olarak, gerçeğini yalnızca onu *gayretle aramak için* yeterince özen gösteren kişilerin keşfedebilecekleri bir şekilde açıkladı. “*Tanrı'yı gizli tuttuğu şeyler için, kralları ise açığa çıkarttukları için yüceltiriz*” (Süleyman'ın Özdeyişleri 25:2). Pek çok

kişinin gerçeği bulamamasının nedeni ile bir hırsızın bir polis memuru bulamamasının nedeni aynıdır; bulmak istemezler.¹⁷⁴

Üçüncü neden, Tanrı'nın, planını örtmüş olmasıdır; çünkü planını, Şeytan'dan ve izleyicilerinden **gizlemek** istedi.

Tanrı'nın saklı bilgeliğinden gizemli bir biçimde söz ediyoruz. Zamanın başlangıcından önce Tanrı'nın bizim yüceliğimiz için belirlediği bu bilgeliği bu çağın önderlerinden hiçbiri anlamadı. Anlasalardı yüce Rab'bi çarmıha germezlerdi.” (1. Korintliler 2:7-8)

Eğer Şeytan ve yandaşları, Tanrı'nın onları yenilgiye uğratacak planını tam olarak anlasalardı, İsa'yı çarmıha germezlerdi. Tanrı, planını öyle bir şekilde tasarladı ki, planına engel olmayı amaçlayanlar, bu planı yerine getirenler oldular!

Bu plan neydi?

KURTARMA!

Tanrı, Adem'in dik başlı, inatçı ve yasayı ihlal eden soyunu sonsuz mahkumiyetten kurtarmak için dünyaya günahsız bir Kurtarıcı –*bir kadının Soyunu olarak*– göndereceğine söz verdi. İnsanlık tarihinde doğru an geldiği zaman, Tanrı vaadini yerine getirdi.

“Ama zaman dolunca Tanrı, Yasa altında olanları özgürlüğe kavuşturmak için kadından doğan, Yasa altında doğan öz Oğlu'nu gönderdi.” (Galatyalılar 4:4-5)

Kurtarmak, talep edilen ücreti ödeyerek *geri satın almak* anlamına gelir.

Kaliforniya'da büyüyen bir erkek çocuk olarak küçük bir köpeğim vardı. Bu dişi köpeği besler, ihtiyaçlarını karşılar ve onunla oyunlar oynardım. O ise her zaman benim etrafımda dolardı ve ben okuldan eve döndüğüm zaman heyecanlanırdı. Bazen oturduğum semtte yürüyüşe çıkar, ama her zaman eve dönerdi. Ama bir gün, eve dönmedi.

Okuldan eve geldim, ancak köpeğim evde beni karşılamadı. Yatma zamanı geldiğinde, onu hala hiçbir yerde bulamamıştık. Ertesi gün, babam yerel hayvan sığınağına telefon etmemizi önerdi; bu yer evlerinden kaçan kedileri ve köpekleri belirli bir zaman için barındırmaktaydı. Bu süre sonunda aranmayan hayvanlar acı çektirmeden öldürülürlerdi.

Hayvan sığınağına telefon ettim. Evet, orada benim tanımıma uyan küçük bir köpek vardı. Kentin “köpek toplayıcısı” onu bulmuştu. Köpeğim kendini kurtaramayacak kadar çaresizdi. Biri onu kurtarmaya gelmediği takdirde, kaybolmasının bedelini yaşamı ile ödeyecekti.

Hayvan sığınağına gittim. Köpeğimi geri almak üzereydim! Ama ön bürodaki memur bana köpeğimi geri alabilmem için ceza ödemek zorunda olduğumu söyledi. Bir köpeğin sahipsiz olarak cad-dede koşması yasalara aykırıydı. Talep edilen fidyeyi ödedim ve köpeğim serbest bırakıldı. O korkunç kafesten çıktığı ve kendisi ile ilgilenen kişiye kavuştuğu için öylesine sevinçliydi ki! *Kurtarılmıştı.*

Çocukluğumda yaşadığım dik başlı köpeğimi geri alma deneyimim, bize kendi durumumuz hakkında soluk bir fikir verir. İsyankar ve suçlu günahkârlar olarak kendimizi kurtarma konusunda hiçbir çaremiz yoktur. Tanrı, öz Oğlu’nu gerekli fidyenin bedelini ödeyerek bizi kurtarması için dünyaya gönderdi. Bu bedel, hiçbirimizin ödeyemeyeceği kadar yüksekti.

*“Kimse kimsenin hayatının **bedelini ödeyemez, Tanrı’ya fidiye veremez – Çünkü hayatın fidyesi büyüktür ...ama Tanrı beni ölümler diyarının pençesinden kurtaracak...”***
(Mezmun 49:7, 15)

O zaman kurtarılmamızın bedeli neydi?

PEYGAMBERLER BEDELİN NE OLDUĞUNU BİLDİRDİLER

Yaratılış kitabının üçüncü bölümünde, Tanrı’nın günahkârları Şeytan’ın elinden kurtarmak için tasarladığı plan ile ilgili örtülü ve

henüz gelişmemiş olan peygamberliği gördük. Şimdi, Tanrı'nın Şeytan'a ne söylediğine tekrar kulak verelim:

“Seninle kadını, onun soyu ile senin soyunu birbirinize düşman edeceğim. Onun soyu senin başını ezecek, sen onun topuğuna saldıracaksın.” (Yaratılış 3:15)

Tanrı, söylediği bu sözler aracılığıyla, kutsal Doğası ile uyumlu olarak Şeytan ve günah ile başa çıkacak olan Planının gizemli ve düzenli ana hatlarını başlattı. RAB, insanlığa Şeytan'ı, “başını” ezerek yenilgiye uğratacak bir kurtarıcı-Mesih sağlayacağını ilan etti. Peygamberlik, aynı zamanda Şeytan'ın Mesih'in “topuğuna” saldıracığını da bildirmekteydi.

“O (Mesih), senin (Şeytan'ın) başını ezecek ve sen O'nun (Mesih'in) topuğuna saldıracaksın.”

Kadının Soyu, Şeytan'ın başını nasıl ezecekti? İbranice'den *ezmek* olarak çevrilen sözcük “*incitmek, kırmak, yaralamak, ya da sık-mak*” anlamına gelir. Bu ilk peygamberlik bildirisine göre, hem Şeytan hem de Mesih “ezileceklerdi”, ama iki yaralanmadan yalnızca bir tanesi geri dönüşü imkansız bir şekilde ölümcül olacaktı. Ezilen bir baş ölüm ile sonuçlanır, ama ezilmiş bir topuk için aynı şey söz konusu değildir.

Tanrı, vaat edilen Kurtarıcının Şeytan ve izleyicileri tarafından “yaralanacağı” gerçeğine rağmen, sonunda Şeytan üzerinde zaferli olacağını önceden bildiriyordu.

Tanrı, daha sonra Davut peygambere Mesih'in şu sözlerini yazması için esin verdi:

“Ellerimi, ayaklarımı deliyorlar.” (Mezmun 22:16)

Davut, aynı zamanda Mesih'in öldürülecek olmasına rağmen, bedeninin mezarda çürümeyeceği hakkında da peygamberlikte bulundu:

“Sadık kulunun çürümesine izin vermezsin.” (Mezmun 16:10)

Vaat edilen Kurtarıcı, ölüm üzerinde zafer kazanacaktı.

Peygamber Yeşaya Mesih'in acılarının, ölümünün ve dirilişinin amacını önceden duyurdu:

“Bizim isyanlarımız yüzünden O'nun bedeni deşildi, bizim isyanlarımız yüzünden O eziyet çekti... Ne var ki, Rab O'nun ezilmesini uygun gördü. Canını suç sunusu olarak sunarsa, soyundan gelenleri görecek ve günleri uzayacak. Rab'bin isteği O'nun aracılığıyla gerçekleşecek.” (Yeşaya 53:5, 10)¹⁷⁵

Şeytan, insanları Tanrı tarafından gönderilen Mesih'e işkence etmeleri ve O'nu öldürmeleri için ikna edecekti, ama yine de her şey peygamberler tarafından duyurulan plan ile uyumlu olarak gerçekleşecekti. Nihai sonuç, Rab ve *Meshedilmiş Olan'ı* için kesin zafer olacaktır.

BİLGELİK SÖZLERİ VE UYARI

Mesih doğmadan bin yıl önce, Davut şunları yazdı:

“Nedir uluslar arasındaki bu kargaşa, neden boş düzenler kurar bu halklar? Dünyanın kralları saf bağlıyor, hükümdarlar birleşiyor. Rab'be ve Meshettiği Kral'a karşı... Göklerde oturan Rab gülüyor, onlarla eğleniyor. Sonra öfke ile uyarıyor onları. Gazabı ile dehşete düşürüyor. Ve, 'Ben Kralımı Kutsal dağım Siyon'a oturttum' diyor. Ey krallar, akıllı olun! Ey dünya önderleri, ders alın! Rab'be korku ile hizmet edin. Titreyerek sevinin. Oğul'u öpün ki öfkelenmesin, yoksa izlediğiniz yolda mahvolursunuz. Çünkü öfkesi bir anda alevlenir. Ne mutlu O'na güvenenlere ve O'na sığınanlara!” (Mezmun 2:1-2,4-6,10-12)

Güreşin geleneksel bir spor olduğu Senegal'de, şöyle bir halk özdeyişi bulunur:

“Bir yumurta bir kaya ile güreşmemelidir.”

Bir yumurtanın bir kaya ile neden gürüşmemesi gerekir? Çünkü bir yumurtanın bu gürüşü kazanma şansı kesinlikle yoktur! Aynı şekilde, “*Rab’be ve Meshettiği Kral’a karşı birleşenlerin*” hiçbiri başarılı olmayacaktır. Tanrı’nın planına karşı koymak “*boş yere kötü niyetli plan yapmaktır.*”¹⁷⁶

Senegallilerin başka bir özdeyişleri daha vardır:

“Bir odun kesicisi toplanma-yeri ağacını kasten kesmez.”

Dünyanın bu kurak bölgesinde köylerin çoğu, köyün merkezinde bulunan çok büyük bir gölgelik ağaca sahiptir. Bu “toplanma-yeri ağacı”, yoğun öğlen sıcağından kaçmak için bir sığınak yeri sağlar. İnsanlar burada dinlenir, sohbet eder ve çaylarını yudumlarlar. Eğer bir odun kesicisi “toplanma yeri ağacını” kesmeye başlasaydı, köylülerin tepkisi ne olurdu bir düşünün! Büyük bir hiddete kapılır ve hemen o anda bu kesim işini durdururlardı!

Tanrı’nın kurtuluş planına karşı çıkan herkes, köylülerin gözde ağacına balta vuran bir odun kesicisine benzer.

Asla başarılı olmayacaklardır.

“Ey krallar, akılı olun!... Oğlu öpün ki öfkelenmesin. Yoksa izlediğiniz yolda mahvolursunuz. Çünkü öfkesi bir anda alevlenir. Ne mutlu O’na güvenenlere ve O’na sığınanlara!” (Mezmun 2:10-12)

TANRI’NIN PLANINI GÖREMEMEK

İsa, yeryüzündeki görevinin son haftalarında öğrencilerini şu konuda bilgilendirmeye başladı: politik ve ruhsal önderler O’nu Kraları olarak kabul etmek yerine, O’nun öldürülmesini talep edeceklerdi. İsa’nın ölümünü planlayan kişilerin fark etmedikleri şey, aslında kendilerinin, peygamberlerin önceden bildirmiş olduklarını yerine getirecek kişiler olmalarıydı: Mesih’in elleri ve ayakları, Tanrı’nın, Adem’in dik başlı ve çaresiz soyunu Şeytan’ın pençesinden kurtarmak için yaptığı planın bir parçası olarak, delinecekti.

“Bundan sonra İsa, kendisinin Yerusalim’e gitmesi, ileri gelenler, başkahinler ve din bilginlerinin elinden çok acı çekmesi, öldürülmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini öğrencilerine anlatmaya başladı.

Bunun zerine Petrus O’nu bir kenara çekip azarlamaya başladı. ‘Tanrı korusun, ya Rab! Senin başına asla böyle bir şey gelmeyecek!’ dedi.

Ama İsa Petrus’a dönüp, ‘**ekil önümden, şeytan!’** dedi. ‘**Bana engel oluyorsun. Düşüncelerin Tanrı’ya değil, insana özgüdür.**’” (Matta 16:21-23)

Petrus’un düşüncesi, ünlü bir tartışmacıdan dinlemiş olduğum şu ifadeye benziyordu, “armıha gerilmiş bir Mesih, evli bir bekara benzer!”

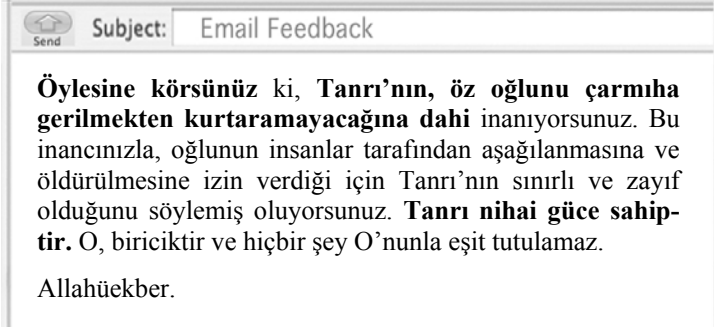
Bu tartışmacı gibi Petrus da Tanrı’nın planını henüz anlamamıştı. Petrus, Mesih’in vaat edilmiş olan dünya çapındaki yönetimini bir çarmıha ivilenmenin dehşetine ve aşağılamasına boyun eğmeden hemen bina edeceğini düşündü!

Petrus, Tanrı’nın İsa’yı Egemen Yönetici olarak tüm yeryüzünün başına getireceğini planladığını düşünmekte haklıydı, ama Mesih’in, çarmıhın acısını ve utancını bir kenara bırakabileceğini düşünmekle hata ediyordu. Petrus daha sonra Tanrı’nın planını anlayacak ve cesaretle gerçeği ilan edecekti: “Peygamberler... Mesih’in çekeceği acılara ve bu acıların ardından gelecek yceliklere tanıklık ettiler!” (1. Petrus 1:10-11)¹⁷⁷

Mesih’in çarmıha gerilmesi bir rastlantı olmayacaktı. Tanrı önce davrandı ve bunu “sonsuzlukta” planladı. Peygamberler bu kurtarış planını önceden bildirdiler. *Kadının Soy* bu planı yerine getirmek için geldi.

Bir süre önce bana aşağıdaki şu elektronik posta gönderildi:

Aynı Petrus'un da önceleri anlamamış olduğu gibi bu elektronik postayı gönderen kişi de Mesih'in neden "*öldürülmesi ve üçüncü gün yaşama dönmesi gerektiğini*" henüz anlamamıştı.

Böyle korkunç bir planın neden gerçekleşmesi gerekiyordu? Bize elektronik posta gönderen kişinin haklı olarak belirttiği gibi, "*Tanrı nihai güce sahiptir.*" O zaman Tanrı neden Şeytan'ı hemen cehenneme atmadı ve Adem'in günahlı soyunun bağışlandığını açıklamadı? Tanrı, dünyayı yalnızca Sözü aracılığıyla, yani konuşarak yarattı, o zaman neden dünyayı aynı şekilde yine yalnızca konuşarak kurtarmadı?

Yaratıcı-Söz'ün neden insan olması gerekti? Tanrı, planında neden acı çeken, kanı dökülen ve ölen bir Mesih'e yer verdi?

Yolculuğumuzun bundan sonraki aşaması bu soruların yanıtlarını verir.

19

KURBAN YASASI

“Kan yaşam karşılığı günah başıslatr.”

--Rab (Levililer 17:11)

İlk ailenin tarihi, Yaratılış kitabının dördüncü bölümünde kayıtlıdır. Adem ve Havva'nın pastoral Aden Bahçesi'nden dışarı atıldıkları zaman tüm insan soyunun da dışarı atıldığını ilk kez bu bölümde öğreniriz. Adem ve Havva'nın soyundan gelen herkes, düşmanın kontrolü altında olan lanetlenmiş bir dünyaya doğacaklar ve bu dünyada yetiştirileceklerdi.

İLK DOĞAN GÜNAHKÂR

*“Adem karısı Havva ile yattı. Havva hamile kaldı ve **Kayin**'i doğurdu. ‘RAB’bin yardımı ile bir oğul dünyaya getirdim’ dedi.”* (Yaratılış 4:1)

Kayin, elde etmek, kazanmak anlamına gelir. İlk çocuk doğumunun acısı ve hayreti içinde Havva, ‘Rab’den bir oğul kazandım!’ dedi. Hatta belki de Kayin’in Tanrı tarafından onları günahın ölümcül sonuçlarından kurtarmak için gönderilecek olan, vaat edilen Kurtarıcı olduğunu bile düşünmüş olabilir.

Havva, vaat edilen Kurtarıcı'nın “*Rab'den geleceğine*” inanmakta haklıydı. Aynı zamanda Mesih'in *bir kadından doğacağına* inanmakta da haklıydı, ama eğer kocasının soyunun vaat edilen Kurtarıcı olabileceğini düşündüyse, bu düşüncesinde yanılmıştı.

Adem ve Havva çok geçmeden ilk doğan sevgili küçük oğullarının yaradılıştan günahlı bir doğaya sahip olduğunun farkına vardılar. Kayın *doğal olarak* günah işledi. Aynı Şeytan'ın ve anne-babasının yapmış olduğu gibi gururu ve kendi iradesini sergiledi. Kayın, vaat edilen Kurtarıcı değildi. Yalnızca kurtarılmaya ihtiyacı olan başka bir günahkârı.

İkinci oğulları dünyaya gelene kadar Adem ve Havva, insanın konumu ile ilgili daha gerçekçi bir bakış açısına sahip olmuşlardı.

“*Havva daha sonra Kayın'ın kardeşi **Habil'i** doğurdu.*”
(Yaratılış 4:2)

Adem ve Havva ikinci oğullarına, *boş şey* ya da *hiçbir şey* anlamına gelen *Habil* adını koydular. Günahsız, doğru bir çocuk üretebilmelerine imkan yoktu. Günahkârların vaat edilen Kurtarıcısı, Adem'in günahlı soyundan gelemezdi. Adem ve Havva'nın birlikte üretebilecekleri çocuklar ancak kendileri gibi günahkâr olabilirdi. Eğer onları günahın cezasından kurtarmak için doğru bir İnsan gerekiyorsa, bu Kişi RAB'den gelmek zorundaydı.

Yaratılış kitabının birinci bölümünde öğrenmiş olduğumuz gibi, ilk erkek ve kadın *Tanrı'nın suretinde ve benzerliğinde* yaratıldılar. Bu insanı hayrete düşüren ayrıcalık, doğru seçimler yapmak gibi ciddi bir sorumluluğu da beraberinde getiriyordu. Tanrı'nın, Adem, Havva ve onların soyları için isteği, Yaratıcılarının kutsal ve seven doğalarını yansıtmalarıydı. Ama yine de Adem ve Havva, Yaratıcılarına-Sahiplerine itaatsizlik etmeyi seçtikleri zaman, O'nun benzeyişini yansıtamaz oldular. Günaha düştükleri anda, *Tanrı*-merkezli olmaktan çıkıp *ben*-merkezli oldular. Ve aynı kendilerine benzeyen çocuklar dünyaya getirdiler.

“*Adem'in kendi suretinde, kendisine benzer oğulları ve kızları oldu.*” (Yaratılış 5:3)

Wolof özdeyişini hatırlayalım: “*Sıçrayarak giden ceylanlar tünel kazarak yuva yapan bir soy doğurmazlar.*” Günahlı anne-babalar da doğru kişilerden oluşan bir soy dünyaya getirmezler. Kutsal Yazılar şöyle der: “*Günah bir insan aracılığıyla, ölüm de günah aracılığıyla dünyaya girdi. Böylece ölüm bütün insanlara yayıldı, çünkü hepsi günah işledi.* (Romalılar 5:12)

GÜNAHKÂRLARIN TAPINMASI

“Habil çoban oldu, Kayin ise çiftçi. Günler geçti. Bir gün Kayin toprağın ürünlerinden RAB’be sunu getirdi. Habil de sürüsünde ilk doğan hayvanlardan bazılarını, özellikle de yağlarını getirdi.” (Yaratılış 4:2-4)

Kayin, bir çiftçi, Habil ise bir çoban oldu. Çevrelerinde ve içlerindeki günahın etkileri bulunmasına rağmen, hala Tanrı’nın yaratılışının görkemi ile kuşatılıyorlardı ve O’nun sevecen sağlayışları ile destekleniyorlardı. Hem Kayin hem de Habil günahkârdılar, ama Tanrı onları sevdi ve onların Kendisini tanımalarını ve O’na tapınarak yaklaşmalarını istedi. Ancak, Tanrı’nın bu isteğinin gerçekleşmesi için Kayin ve Habil’in günah sorunlarına bir çözüm getirilmesi gerekiyordu. Tanrı kutsaldır ve “*O’na tapınanların ruhta ve gerçekte tapınmaları gerekir.*” (Yuhanna 4:24)

Anne-babaları bir zamanlar Yaratıcıları ile yakın ilişkinin tadını çıkarmış kişiler olarak çocuklarına çok iyi öğretilmişlerdi. Kayin de Habil de günahın Tanrı’yı gücendirdiğini anladılar. Onlar da anne-babaları gibi Tanrı’nın huzurundan dışarıda bırakılmışlardı. Eğer Tanrı ile bir ilişkiye sahip olacaklarsa, bu ilişkinin Tanrı’nın kurallarına göre sağlanması gerekiyordu.

İyi haber şuydu: Tanrı Kayin ve Habil için bir yol açmıştı; eğer Tanrı’ya güvenirlerse ve O’nun bina ettiği bir yol aracılığıyla O’na yaklaşırlarsa, günahlarının örtülmesi mümkün olabilecekti.

Gelin, öyküye tekrar kulak verelim:

“Günler geçti. Bir gün Kayin toprağın ürünlerinden RAB’be sunu getirdi. Habil de sürüsünde ilk doğan hay-

vanlardan bazılarını, özellikle de yağlarını getirdi. Rab, Habil'i ve sunusunu kabul etti. Kayin ile sunusunu ise reddetti.” (Yaratılış 4:3-5)

Anlatımı iyi olan her öyküde olduğu gibi, öykünün ayrıntılarının hepsi bir kerede verilmemiştir. Öykü, yalnızca Kayin ve Habil'in ne yaptıklarını anlatır. Yaptıklarını **neden** yaptıkları Kutsal Yazılar'ın bir başka bölümünde açıklanır. Her iki genç adam da tek gerçek Tanrı'ya tapınmak istediler. Her ikisi de, '*RAB'be bir sunu getirdi.*'

Kayin, çaba göstererek yetiştirmiş olduğu meyve ve sebzelerinden en iyilerini seçerek RAB'bin huzuruna getirdi.

Habil ise masum ve lekesiz bir kuzu getirdi ve onu öldürdü, sonra taştan ya da topraktan yaptığı basit bir sunak üzerinde bu kuzunun bedenini yaktı.¹⁷⁸

Dışarıdan bakıldığında Habil'in kanlı sunusu, dehşete düşürecek kadar vahşiydi, Kayin'in toprağın ürünlerinden oluşan sunusu ise göze güzel görünüyordu ve çekiciydi. Ama Kutsal Yazılar şu bildiriye bulunurlar:

“Rab Habil'i ve sunusunu kabul etti, ama Kayin ile sunusunu reddetti. Kayin çok öfkeleni, suratını astı.” (Yaratılış 4:4-5)

Tanrı Habil'in sunusunu neden kabul etti ve Kayin'in sunusunu neden reddetti?

Habil, Tanrı'nın planına güvendi.

Kayin ise güvenmedi.

HABİL'İN İMANI VE KUZU

Kutsal Yazılar bize Habil'in Tanrı'ya *iman ile*” geldiğini söylerler ve Tanrı'nın Kayin'e ve Habil'e neyi Talep Ettiğini bildirdiğini belirtirler.

“(Tanrı’nın planına inanan) **Habil’in Tanrı’ya** (Tanrı’nın planına inanmayan) **Kayin’den daha iyi bir kurban sunması iman sayesinde oldu.** (Habil) **İmanı sayesinde doğru biri olarak Tanrı’nın beğenisini kazandı... İman olmadan Tanrı’yi hoşnut etmek olanaksızdır.**” (İbraniler 11:4,6)

Tanrı’yı hoşnut eden iman, Tanrı’nın planına inanan ve bu plana boyun eğen imandır.

Adem ve Havva ilk kez günah işledikleri zaman, Tanrı, onların günah-sorunlarına çözüm sağlamak için çabalarını ya da iyi işlerini reddetti. Tanrı, onların çabaları yerine ilk hayvan kurbanını kesti ve günah ve utançlarından örtünmeleri için deriden giysiler sağladı. Tanrı, bazı masum hayvanları öldürmekle onlara, şunu öğretiyordu: “**Günahın ücreti ölümdür, ama Tanrı’nın armağanı sonsuz yaşamdır...**” (Romalılar 6:23)

Habil, Tanrı’ya *iman ile* yaklaştı, ilk doğan kuzularından sağlıklı bir tanesini alçakgönüllülükle ve itaat ile Tanrı’ya sundu.

Habil’in elini kuzunun başına koyduğunu ve Rab’be sessizce teşekkür ettiğini gözlerinizin önüne getirin; Habil, ölüm cezasını hak etmiş olmasına rağmen, Tanrı, sunulan kuzunun kanını günahın cezası için verilen geçici bir ödeme olarak kabul edecekti.

Habil, daha sonra bıçağı alır ve narin yaratığın boğazını uzunlamasına keser ve kuzuya yaşam veren kan dışarı akarken kanın nabız atışlarını izler.

Habil, kuzuyu öldürmekle

Tanrı'nın kutsal doğasına ve günah ve ölüm yasasına duyduğu saygıyı göstermiş oldu. Habil, Tanrı'nın planına güvendiği için onun günahlarını bağışladı ve onu doğru ilan etti. Habil, günahın cezasından özgür kılındı, çünkü günahın cezası kuzunun üzerine yüklendi. Habil'in kurbanı bir gün dünyanın günahını ortadan kaldıracak olan Tanrı'nın vaat ettiği mükemmel Kurban'ı sembolize ediyor ve aynı zamanda bu Kurban'a da işaret ediyordu.

Tanrı, **işte bu nedenle**, “*Habil'e ve sunusuna saygı duydu.*”

KAYIN'IN İŞLERİ VE DİN

Gelelim Kayin'in sunusuna. Kayin ne kadar de dindar bir genç adamdı! Alın teri ile çalışarak ürettiği meyvelerden ve sebzelerden hayran olunacak bir düzenleme hazırladı ve Tanrı'nın önüne getirdi. Ama Tanrı, Kayin'i ve sunusunu reddetti.

Kayin'in yaptığı hata sahte bir Tanrı'ya tapınmak değildi, yaptığı yanlış, tek gerçek Tanrı'ya sahte bir tapınma sunmaktı.

Kayin, Yaraticısına imanla yaklaşmak yerine *kendi düşünceleri ve çabaları ile* yaklaştı. Tanrı, Kayin'in anne-babasının kendi düşüncelerine göre hareket ederek incir yapraklarıyla örtünmelerini kabul etmemişti ve şimdi de aynı şekilde Kayin'in kendi anlayışına dayanan ürün sunusunu da kabul etmeyecekti.

Bazı kişiler bu konu üzerinde tartışmaya girerek şu düşünceleri ileri sürerler: “Ama Kayin elinde olanı getirdi!”

Tanrı, Kayin'in elinde olanı istemedi. Kayin'in O'na güvenmesini ve O'na bir ölüm cezası –bir kuzunun kanı– temelinde tapınmasını istedi. Kayin'in belki bir kuzusu yoktu, ama Habil'in kuzularından biri ile kendi meyvelerini ve sebzelerini takas edebilirdi ya da Rab'be, Habil'in kuzusunun kanının dökülmüş olduğu sunakta alçakgönüllülikle yaklaşabilirdi. Ama Kayin, böyle bir şey yapmayacak kadar gururluydu. Tanrı'ya kendi elinin işleri ile “tapınmayı” tercih etti.

Tanrı, **işte bu nedenle**, “*Kayin'e ve sunusuna saygı göstermedi.*”

GÜNAH BORCU

RAB neden bu kadar kategorik ya da kesin davrandı? Habil'in kesilen kuzusunu neden kabul etti ve Kayin'in taze meyvelerini ve sebzelelerini neden reddetti?

Tanrı'nın Kayin'in sunusunu reddetmesinin nedeni basitti: günahın cezası insan çabası değil, *ölümdü*. Tanrı'nın, Adem'e önceden bildirmiş olduğu *günah ve ölüm yasası* değişmemiştir. Tanrı'nın yasalarını ihlal edenlerin hepsi, yalnızca ÖLÜM ile ödenebilecek bir borcun altına girmişlerdi. Evrenin Adil Yargıç, yasalarına karşı hareket edildiği zaman, bedelin, ölümden daha az bir ceza ile ödenmesine izin veremezdi.

İçtenlik, insan çabası ya da iyi işler, miktarları ne olursa olsun, günah borcunu iptal edemezler.

Bu konuyla ilgili şöyle bir örnek verelim: Büyük bankalardan birinin bana birkaç milyon dolar borç verdiğini düşünün. Bu büyük miktardaki parayla hikmetli bir yatırım yapmak yerine, parayı boş yere harcayıp çar çur ediyorum ve borçlarımla taahhütlerini yerine getirmiyorum. Polis evime geliyor ve beni tutukluyor. Mahkemeye çıkarıldığımda yargıca şunları söylüyorum: "Borcum olan milyonlarca doları ömrüm boyunca ödeyecek güce sahip olamam, ama bu borcumu silmek için bir planım var. Yapmayı tasarladığım şey şu: Borcumu parayla geri ödemek yerine yapacağım iyi işlerle ödeyeceğim! Bankanın müdürüne her gün bir tabak pilav getireceğim. Her hafta bir gün bir öğün yemek yemeyecek ve bu yiyeceklerle yoksul birini doyuracağım. Aynı zamanda günde birkaç kez borcumun utancından temizlenmek için törensel bir şekilde yıkanacağım. Borcum bitene kadar tüm bu iyi işleri yapmayı sürdüreceğim."

Yargıç, bir para borcunun, böyle mantıksız bir düzenlemenin uygulanması aracılığıyla ödenmesini kabul edecek midir? Asla! Tüm yeryüzünün Yargıç da bir günah-borcunun dua, oruç ve iyi işlerle ödenmesini kabul etmeyecektir. Günah borcunun ödenmesi için yalnızca tek bir yol vardır. Günah borcu **ÖLÜM** –Tanrı'dan sonuza kadar ayrı kalmak– ile ödenmek zorundadır.

Çaresiz günahkârların asla ödün vermeyen bu *günah ve ölüm yasasından* kurtarılmaları için bir yol mevcut mudur?

Tanrı'ya şükürler olsun ki, böyle bir yol mevcuttur.

KURBAN YASASI

Ben kağıt oyunları oynamam, ama bazı kartların diğer kartlar önünde “koz” olarak kullanıldıklarını bilirim. Bu kartlar, bir kartın belirlenmiş olan değerine uygun olarak daha az değer taşıyan kartlardan üstündürler ve bu kartlar karşısında her zaman kazanırlar.

Eski Antlaşma'daki Daniel ve Ester adlı kitaplar, yasalar koyan eski krallardan söz ederler. Bu yasalar, “*Medler ve Perslerin değişmez yasası uyarınca imzalanır ve değiştirilemezler.*” (Daniel 6:8) Eğer bir kral belirli bir yasayı alt etmek isterse, bu yasayı iptal etmek yerine daha güçlü bir yasa çıkartırdı, o zaman bir önceki yasa daha güçlü olan yeni yasa tarafından değersiz kılınmış olurdu.¹⁷⁹

Benzer şekilde başlangıçtan beri Tanrı'nın “*günah ve ölüm yasasını*” alt etmek konusundaki adil çözümü “*Günah sunusu yasası*” (Levililer 6:25) ya da aynı zamanda “*Esenlik kurbanı yasası*” (Levililer 7:11) olarak adlandırılan daha güçlü bir yasayı devreye sokmak oldu.

Yasalarının hepsini destekleyen Tanrı yasal geçerliliğini halen sürdüren *günah ve ölüm yasasını* değersiz kılmak için *esenlik kurbanı yasasını* çıkarttı.

Esenlik kurbanı yasası, hem suçlu günahkârlara *merhamet* sundu, hem de aynı zamanda günaha karşı *adaleti* sağladı. (Bu konuyu tekrar gözden geçirmek isterseniz, Tanrı'nın *merhamet* ve *adaleti* neden mükemmel bir denge içinde koruması gerektiği hakkında 13. bölüme bakınız.) Kanı akıtılan kurban yasası, Tanrı'ya günahkâri cezalandırmadan günahı cezalandırması için bir yol sağladı. Tanrı, bunun nasıl mümkün olabileceğini şöyle açıklar:

“Canlılara yaşam veren **kandır**. Ben onu size sunakta kendinizi günahahtan bağışlatmanız için verdim. Çünkü kan yaşam karşılığı **günah bağışlatır**.” (Levililer 17:11)

Bu yasa üç temel ilkedden oluşuyordu:

1. KAN YAŞAM SAĞLAR – Tanrı, “**Canlılara yaşam veren kandır**” dedi. Modern bilim, Kutsal Yazılar’ın binlerce yıldan beri duyurduklarını onaylar: *bir yaratığın canı kanındadır*. Sağlıklı kan, yaşamın sağlanması ve saf olmayan kirliliklerin temizlenmesi için gerekli olan tüm elementleri taşır. Kan, değerlidir; insanlar ve hayvanlar kanları olmadığı takdirde ölüden farksızdırlar.

2. GÜNAH ÖLÜM TALEP EDER – Tanrı, aynı zamanda “**Kan yaşam karşılığı günah bağışlatır**” da dedi. *Kefaret* sözcüğü, İbrance’deki *kaphar* sözcüğünden gelir ve anlamı, “örtmek, iptal etmek, temizlemek, bağışlamak ve barışmak”tır.¹⁸⁰ Günahkârlar yalnızca dökülen-kan aracılığıyla temizlenebilir ve adil Yaratıcıları ile barışabilirlerdi. Günahın cezası ölüm olduğu için, Tanrı, kabul edilebilir bir kurbanın kanını (ceza olarak kaybedilmiş yaşam) *insanın günahının bir ödemesi ve örtüsü* olarak kabul edeceğini söylüyordu.

YERİNE GEÇMEK

Esenlik kurbanı yasaının temel ilkesi, tek bir sözcükle özetlenebilir:

Yerine geçmek. Masum bir hayvan, suçlu günahkârın yerine geçerek ölecekti.

Mesih’in gelişinden önceki kuşaklarda Rab, Adem’in soyuna bir kuzu, bir koyun, bir keçi ya da bir boğa gibi uygun bir hayvanın dökülmüş kanını günahkârın kurban sunusu sayarak geçici olarak kabul edeceğini bildirdi. Bir güvercin ya da kumru dahi sunulabilir.¹⁸¹ Kişiler ne kadar zengin ya da yoksul, iyi ya da kötü olurlarsa olsunlar, hepsi, Tanrı’ya günahlarının farkında olarak ve Tanrı’nın dökülen kurban kanı sayesinde onlara bağışlama ihsan edeceğine inanarak yaklaşmak zorundaydılar.

Hüküm giymiş yaratığın “suçsuz ve lekesiz” olması¹⁸² gerekiyordu. Hiçbir hastalığı, kırık kemiği, bedeninde herhangi bir kesik ya da çizik olmamalıydı. Kanı dökülecek kurbanın sembolik bir şekilde mükemmel olması şarttı. Kurbanı sunan günahkâr, “*elini hayvanın başına koymalı ve onu keserek öldürmeliydi... bu bir **günah sunusudur.***” Hayvanın yağı daha sonra sunağın üzerinde yakılırdı.

Ve Tanrı böyle bir sununun ne için yarar sağlayacağı konusunda ne dedi?

“*Kişinin günahı **bağışlanacaktır.***” (Levililer 4:23-26)

Elini kurbanın başına koyan kişi, bu davranışıyla günahının kusursuz yaratığa geçeceğini sembolize ederdi. Böylece günah-taşıyıcısı, günahkârın yerine geçerek ölürdü.

Bu yerine geçme ilkesinin temelinde, günah cezalandırılır ve günahkâr bağışlanırdı. Günahın yol açtığı ölüm cezasını, suçlu erkek ya da kadın yerine masum hayvan, “mükemmel” kurban üzerine alırdı.

Esenlik kurbanı sunusu, günahkârlara, Tanrı’nın kutsal olduğunu ve “**kan** dökülmeksizin (bir ölüm cezası), **bağışlanma olmayacağını** (günahın cezasının uzaklaştırılması) öğretti.” (İbraniler 9:22)

Tanrı, bir hayvanın kurban edilmesi aracılığıyla günah karşısındaki Adaletini yerine getiriyor ve Kendisine güvenen günahkârlara Merhametini gösteriyordu. Tanrı, bu yol ile Kendisine gelecek olan herkesi bereketlemeyi vaat etti. Tanrı, aynı gün, eski dönemdeki halkına On Buyruğu verdi ve onlara, Kendisi tarafından kabul edilmelerini sağlayacak olan tek yolun, bir sunakta takdim edilecek, kanı dökülmüş bir kurban aracılığıyla O’na yaklaşmak olduğunu bildirdi.

“**Benim için toprak bir sunak yapacaksınız. Yakmalık ve esenlik sunularınızı onun üzerinde sunacaksınız. Adımı anımsattığım her yere gelip sizi kutsayacağım.**” (Mısır’dan Çıkış 20:24)

Bu günaha-karşılık-kan sağlayışının temel amacı, vaat edilen Kurtarıcı gelinceye kadar geçecek olan zaman içinde Tanrı'nın günaha karşı olan adil gazabının gösterilmesi idi.

Mesih'in amacı, esenlik kurbanı yasasının *gerçek anlamını* yerine getirmek olacaktı.

Tanrı'nın değer anlayışına göre, tek bir insanın yaşamı, bütün dünyadaki tüm hayvanların değerinden çok daha fazla değerliydi. Hayvanlar Tanrı'nın benzeyişinde yaratılmadılar. Hayvanların canları sonsuz değerlidir. Sonuç olarak hayvan kanı, insanın günah borcunun iptal edilmesi için neyin gerekli olduğunu *yalnızca sembolize edebilirdi*.

Habil'in kesilen kuzusu, Eski Antlaşma'da yazılı olan sayısız hayvan kurbanlar arasında ilk kaydedilmiş olanıdır. Eski Antlaşma öykülerinde imanlıların Tanrı'ya tapınmak için masum ve lekesiz hayvanların dökülen kanları ile geldiklerini görürüz. Bu hayvan kurbanlarından söz eden sayısız öyküler arasında yer alan bir tanesi diğerlerinden farklı olarak öne çıkmaktadır.

20

ÖNEMLİ BİR KURBAN

Tüm aile çevresine toplanır.

Zorla boyun eğdirilen yaratık yere yatırılır.

Yaşlılar ve gençler bir arada ellerini koyunun üzerine ya da bıçağı tutan babanın elinin üzerine koyarlar.

Hızlı bir bıçak darbesinin ardından hayvanın yaşamı kumun üzerinde nabız gibi atar.

Kurban sunusu yerine getirilmiştir – bir sonraki yıl tekrarlanıncaya kadar.

“Kurban Bayramı’nda” –*Eyd el-Adha*– Müslümanlar dört bin yıl önce meydana gelmiş olan bir Kutsal Kitap olayına işaret ederler; bu olayda Tanrı, İbrahim’in oğlunun yerine ölmesi için bir koç sağlamıştı.¹⁸³ Kuran bu klasik öykünün kısa özetini şu sözlerle tamamlar: “*Biz (İbrahim’e) büyük bir kurbanlık vererek onu (İsmael’i) kurtardık.*” (Sure 37:107)

Bu dramatik öykünün önemini tam olarak anlamak için Yaratılış kitabına geri dönelim.

İBRAHİM

İbrahim¹⁸⁴ günümüzde Irak adını taşıyan Ur ülkesinde M.Ö. yaklaşık 2000 yılında dünyaya geldi. Adem'in soyundan gelen her insan gibi o da günah doğası ile doğdu. İbrahim, putlara tapınanlar arasında büyümesine rağmen, tek gerçek Tanrı'ya iman eden biri oldu. İbrahim, bugün pek çok insanın aksine, anne-babasının inancı ne olursa olsun, onların inancına bağlı kalması gerektiğini düşünmüyordu.

İbrahim de Habil gibi, Tanrı'ya, kurban edilen hayvanların dökülen kanları aracılığıyla tapınarak yaklaştı.

İbrahim yetmiş beş, karısı altmış beş yaşına geldiklerinde, RAB ona görünerek şöyle dedi:

*“Ülkeni, akrabalarını, baba evini bırak, sana göstereceğim ülkeye git. **Seni büyük bir ulus yapacağım ve seni kutsayacağım.** Sana ün kazandıracam, bereket kaynağı olacaksın. Seni kutsayanları kutsayacak, seni lanetleyeni lanetleyeceğim. **Ve yeryüzündeki tüm halklar senin aracılığınla kutsanacak.**” (Yaratılış 12:1-3)*

Tanrı, İbrahim'den yeryüzündeki tüm uluslar için aracılığıyla kuruluş sağlayacağı *“büyük bir ulus”* yapacağını vaat etti. Bu ulus, *“büyük”* olacaktı, ama *sayıca* değil, sahip olacağı *önem* açısından büyük olacaktı.

Bu yeni ulusun gerçekleşmesi için Tanrı, İbrahim'e ve çocuğu olmayan karısı Saray'a onların soylarına –henüz hiç çocukları olmamasına rağmen– vermeyi vaat etmiş olduğu bir ülkeye doğru yola çıkmalarını buyurdu.

İbrahim, Tanrı'nın görünürde gerçekleşmesi imkansız gibi olan bu vaatlerine nasıl karşılık verdi? İbrahim Tanrı'ya güvendi ve itaat etti, baba evini bıraktı ve bugün İsrail ve Filistin olarak bilinen Kenan ülkesine doğru yola çıktı.

İBRAHİM'İN İMANI

İbrahim Kenan'a vardıktan sonra Tanrı, ona şöyle dedi: "Bu toprakları **senin soyuna** vereceğim. İbrahim (Avram) kendisine görünen RAB'be orada bir sunak yaptı." (Yaratılış 12:7)

Tanrı'nın vaadi, o ülkenin koşulları düşünüldüğünde insanı şaşırtıyordu, çünkü Kenan ülkesinde birbirlerinden farklı, çok sayıda insan grupları yaşamaktaydılar. İbrahim ve soyu bu ülkeye nasıl sahip olabilirlerdi? Onun ve karısının soyu yoktu.

Yaşlı bir çiftin uzak bir ülkeden sizin ülkenize ziyaret amacı ile geldiğini gözünüzün önünde canlandırın. Ülkenize geldikleri zaman, bu yaşlı çiftte şunları söylersiniz: "Bir gün siz ve soyunuz bu ülkenin tamamına sahip olacaksınız!" Yaşlı adam güler ve size şöyle der: "Çok komik doğrusu! Ben bir soya bile sahip değilim! Ben yaşlı bir adamım; çocuklarım yok ve karım kısır ve siz bana benim soyumun çoğalacağını ve bu ülkeye sahip olacağını söylüyorsunuz! Siz hasta mısınız?"

İşte Tanrı'nın İbrahim'e vermiş olduğu vaat insanı böylesine hayrete düşürecek türden bir vaatti. İbrahim'in bu vaade verdiği tepki nasıldı? Kutsal Yazılar, onun "*Rab'be iman ettiğini ve Rab'bin bunu ona doğruluk saydığını*" bildirirler. (Yaratılış 15:6) İbrahim, Tanrı'nın vaadine bir çocuğunkine benzer bir iman ile iman ettiği için Tanrı bu imanını ona doğruluk saydı. İbrahim öldükten sonra Cennette RAB ile sonsuza kadar yaşayacaktı.

Orijinal İbranice metinde, "*iman etti*" sözcüğünün karşılığı, *aman*'dır ve "*Amin!*" ifadesi bu sözcükten gelir; "Öyle olsun!" ya da "Söylenilen güvenilir ve gerçektir!" anlamına gelir.

Bu önemli noktayı lütfen gözden kaçırmayın; *Rab'be iman etmek*, O'nun bildirdiğini işitmek ve yürekten inanarak "*Amin!*" karşılığını vermektir. Bu iman, Tanrı ile ilişki kuran bir çocuğun imanı kadar saf ve kuşku duymayan bir imandır. Tanrı'nın Sözü'nü gerçek olarak kabul edip etmediğimiz, eylemlerimiz aracılığıyla belli olacaktır. İbrahim'i imanı, zor olan yolu seçmesi aracılığıyla doğ-

rulandı; İbrahim RAB’bi izlemek için babasının inancına sırt çevirdi.

“İbrahim Tanrı’ya iman etti ve böylece aklanmış sayıldı ve İbrahim’e Tanrı’nın dostu dendi.” (Yakup 2:23)

İbrahim, Tanrı’nın dostuydu, çünkü Tanrı’nın Sözü’ne inandı. Ancak yine de bu durum, İbrahim’in Tanrı’ya her zaman yaşamının her alanında güvenmiş olduğu anlamına gelmez. Tanrı onun yasal olarak mükemmel bir biçimde doğru olduğunu duyurdu, ama İbrahim günlük yaşamındaki eylemlerinde mükemmel değildi. Kutsal Yazılar, peygamberlerin günahlarını ve hatalarını gizlemezler.

İSMAİL

İbrahim ve Saray, Kenan ülkesinde göçebe olarak yaşadılar, çadırlarda oturdular, bir yerden bir yere hareket ederek yaşamlarını sürdürdüler. Zaman içinde İbrahim’in sürülerindeki hayvanlar çoğaldıkça çoğaldılar.

Tanrı’nın İbrahim’i büyük bir ulus yapacağına ilişkin verdiği vaa-din üzerinden on yıldan fazla zaman geçmişti. Şimdi İbrahim seksen altı, karısı ise yetmiş altı yaşına gelmişlerdi ve hala hiç çocukları yoktu. Eğer soyu olmazsa İbrahim büyük bir ulus haline nasıl gelecekti? İbrahim ve karısı, Vaadini yerine getirmesi için Tanrı’ya “yardım etmeye” karar verdiler.

İbrahim ve karısı, RAB’bin Kendi Planını Kendi Zamanında gerçekleştirmesini beklemek yerine, sağ duyularına ve yerel kültürlerine uygun olarak hareket etmeyi tercih ettiler. Saray, Mısırlı cariye kız Hacer’i kocası İbrahim’e verdi; İbrahim Hacer ile yatacak ve böylece bir çocukları olacaktı. Hacer, İbrahim’e bir oğul doğurdu, adını *İsmail* koydular.

Aradan on üç yıl geçti, İbrahim doksan dokuz yaşına geldiğinde, Her Şeye Gücü Yeten Tanrı, İbrahim’e göründü ve ona karısı Saray’dan bir oğlu olacağını söyledi:

“İbrahim yüz üstü yere kapandı ve güldü. İçinden, ‘Yüz yaşında bir adam çocuk sahibi olabilir mi?’ dedi. ‘Doksan yaşındaki Sara doğurabilir mi?’ Sonra Tanrı’ya, ‘Keşke İsmail’i mirasçım kabul etseydin!’ dedi. Tanrı, ‘Hayır, ama karın Sara sana bir oğul doğuracak, adını İshak koyacaksın’ dedi. ‘Onunla ve soyu ile antlaşmamı sonsuza dek sürdüreceğim. **İsmail’e gelince, seni işittim. Onu kutsayacak, verimli kılacak, soyunu alabildiğince çoğaltacağım. On iki beyin babası olacak. Soyunu büyük bir ulus yapacağım. Ancak antlaşmamı gelecek yıl bu zaman Sara’nın doğuracağı oğlun İshak ile sürdüreceğim.**” (Yaratılış 17:17-21)

İSHAK

Tanrı, vaadini yerine getirdi. Doksan yaşındaki Sara İbrahim’e bir oğul doğurdu, adını *İshak* koydular.

“Çocuk büyüdü. Sütten kesildiği gün İbrahim büyük bir şölen verdi. Ne var ki Sara, Mısırlı Hacer’in İbrahim’den olma oğlu İsmail’in alay ettiğini gördü.” (Yaratılış 21:8-9)

İsmail Tanrı’nın İshak ile ilgili planını takdir etmedi; Tanrı, dünyaya gerçeğini iletmek ve kurtuluşunu sağlamak amacıyla kuracağı ulus için İshak’ı kullanacaktı. İsmail, Tanrı’nın bu planını takdir etmek yerine üvey kardeşi İshak ile alay etti. Bu durumun neden olduğu gerginlik o kadar büyüdü ki, İbrahim sonunda İsmail’i ve Hacer’i göndermek zorunda kaldı. Oğlu İsmail’i çok seven İbrahim için bu olay çok acı veren bir tecrübe oldu.

“Ancak Tanrı İbrahim’e, ‘Oğlun (İsmail) ile cariyen (Hacer) için üzülme’ dedi. ‘...çünkü senin soyun **İshak ile sürecektir.**’ Çocuk (İsmail) büyürken Tanrı onunlaydı. Çocuk çölde yaşadı ve okçu oldu. Paran Çölü’nde yaşarken annesi ona Mısırlı bir kadın aldı.” (Yaratılış 21:12, 20-21)

RAB’bin söz vermiş olduğu gibi, İsmail Tanrı’nın pek çok şekilde bereketlemiş olduğu büyük bir ulusun babası oldu. Ancak RAB

yine de İbrahim'e, dünya için sağlayacağı kurtuluşla ilgili antlaşmayı "*İshak ile*" yerine getireceğini net bir şekilde belirtti.

İSRAİL

Daha sonra İshak evlendi ve Esav ile Yakup adında ikiz oğulları oldu. Tanrı, "*Bundan böyle adın İsrail olacak*" (Yaratılış 35:10) diyerek Yakup'a sonunda yeni bir ad verdi. Yakup on iki oğula sahip oldu, Tanrı, Musa'nın zamanında İsrail'in on iki oymağının ataları olan bu on iki oğuldan bir ulus organize etti. RAB, İbrahim, İshak ve Yakup'un bu soylarını "*Kendi seçilmiş halkı*" olarak adlandırdı.¹⁸⁵

Tanrı neden *onları* seçti? Onlar diğer uluslardan daha mı iyiydiler? Hayır. Aslında Tanrı onlara, "*sayıca öbür halklardan az olduklarını*" (Yasanın Tekrarı 7:7) söyledi. RAB, bu zayıf, güçsüz ve küçümşenen İbrani halkını seçti, çünkü Tanrı, tamamlamayı planladığı kurtuluşunda hiçbir insanın çabasının olmamasını ve hiç kimsenin övünmemesini istiyordu.

Tanrı, bu şekilde çalışmaktan zevk alır.

"Dünyanın önemli gördüklerini hiçe indirmek için dünyanın önemsiz, soysuz, değersiz gördüklerini seçti. Öyle ki, Tanrı'nın önünde hiçbir insan övünemesin." (1. Korintliler 1:28-29)

BİR HABERLEŞME KANALI

Tanrı, bu yeni ulus aracılığıyla mesajını yeryüzünün dört bir yanına ulaştırmayı tasarlamıştı. Tanrı, radyo ve televizyon henüz ortada yokken, bu "haberleşme kanalını" yarattı, ama Tanrı'nın haberleşme kanalı radyo ve televizyondan daha fazla etkili olacaktı. Bu ulusun arasındaki tek gerçek Tanrı'nın kudretli işleri, tüm dünyada işitilecekti. Örneğin, Kutsal Yazılar'a bakacak olursak, Kenanlı bir kadının şu tanıklığının yazılı olduğunu görürüz: "*Mısır'dan çıktığınızda, RAB'bin Kızıldeniz'i önünüzde nasıl kurduğunu işittik...*

Tanrınız Rab, hem yukarda göklerde hem de aşağıda yeryüzünde Tanrı'dır.” (Yeşu 2:10-11)

Tanrı ayrıca bu ulustan *Kutsal Yazılar*'ı yazacak olan *peygamberleri de* seçecekti.

En önemlisi ise, dünyaya bereket kanalı olacak olan bir *Soyu* Tanrı yine bu ulus aracılığıyla sağlayacaktı. Daha önce görmüş olduğumuz gibi (16. bölümde), bu Soy, bakire olan, yoksul bir Yahudi genç kızdan doğmak için göklerden gelen, *kadının vaat edilen Soyu'ndan* başkası değildi.

Bizler onaylasak ta onaylamasak ta bu eski ulus, Tanrı'nın gerçeğini ve sonsuz bereketlerini yeryüzündeki her ulusa sunabilmek için *Tanrı tarafından* kurulmuş olan bir haberleşme kanalıydı. Ve her şey, RAB'bin İbrahim'e baba evini terk etmesi ve Kenan diyarına gitmesini söylemesiyle başladı.

Tanrı'nın İbrahim ile yaptığı büyük antlaşmanın iki önemli kısmı vardı:

- 1) **“Seni büyük bir ulus yapacağım ve kutsayacağım...”**
- 2) **“Ve yeryüzündeki tüm uluslar senin aracılığınla kutsanacaklar.”**

Tanrı'nın sevgisi yalnızca tek bir özel grup ile sınırlı değildir. Tanrı yalnızca İbrahim'i ya da İsrail'i bereketlemek istemedi. O'nun şefkat dolu yüreği, *“yeryüzündeki tüm insanları”* özler. Eski Antlaşma, Tanrı'nın yeryüzündeki tüm uluslara ve dil gruplarına Lütü'nu sunmak için sayıca az ve dik başlı İsrail ulusunu kullandığını anlatan öykülerle doludur.¹⁸⁶ Tanrı'nın, bu hor görülen ulus aracılığıyla diğer tüm ulusları bereketleme amacı, Kutsal Kitap'ta, RAB'bin İsrailileri kendilerini yok etme girişiminde bulunanlardan koruduğunu anlatan her bölüm okunduğunda hatırlanmalıdır.

Tanrı, onları savunuyordu, ama bunun nedeni, *İsraililerin* diğer uluslardan *daha iyi olmaları değildi*, onları savunuyordu, çünkü *onlar aracılığıyla* gücünü ve görkemini göstermeye ve dünyaya kurtuluş sağlamaya kararlıydı; İsraililer Tanrı'nın bu amacını ger-

çekleştirecek olan **kanaldılar**. Tanrı, İbrahim, İshak ve Yakup'un soylarını korumakla, aynı zamanda “*yeryüzündeki tüm insanlara*” sunmak istediği Bereketlerini de korumuş oluyordu.

Daha da önemlisi, RAB Tanrı'nın adının ünü tehlikede bulunuyordu. O, bu zayıf ve hor görülen ulus aracılığıyla tüm ulusları bereketleyeceğine dair Kendi büyük adı üzerine ant içmişti.¹⁸⁷

Tanrı vaat ettiğini Adının onuru uğruna titizlikle ve kesinlikle yerine getirecekti. Eğer adımızın ünü, ya da ailemizin onuru tehlikede bulunsaydı, bizler de aynı şekilde davranmaz mıydık?

TANRI İBRAHİM’İ DENER

Gelin şimdi İbrahim’in büyük ve önemli kurbanı hakkındaki klasik öyküye geri dönelim.

Öykünün ortamı şudur: İbrahim çok yaşlanmıştı. İsmail’i göndereli yıllar olmuştu. Evde kalan yalnızca İbrahim’in oğlu İshak’tı.

Tanrı, İbrahim’in imanına çok güçlü bir deneme uygulamak üzereydi. RAB Tanrı aynı zamanda Adem’in çocuklarını günahın ölüm cezasından kurtarmak için yapmayı planladığı şey hakkında dünyaya bazı örnekler ve peygamberlikler göstermek üzereydi.

“Daha sonra Tanrı İbrahim’i denedi. ‘İbrahim!’ diye seslendi. İbrahim, ‘Buradayım!’ dedi. Tanrı, ‘İshak’ı, sevdiğin biricik oğlunu al, Moriya bölgesine git’ dedi. ‘Orada sana göstereceğim bir dağda oğlunu yakmalık sunu olarak sun.’” (Yaratılış 22:1-2)

Tanrı, İbrahim’i belirli bir dağ sırtına yolculuk etmesi ve orada biricik oğlunu öldürmesi ve sonra bir sunakta yakması için yönlendirdi! Ne kadar dehşet verici bir talep! Bu talep, Tanrı'nın daha önce bir insandan hiçbir zaman yapmasını istemediği ve daha sonra da hiçbir zaman istemeyeceği türde bir talepti. Ama yine de, İshak'ın –Adem'in tüm soyu gibi– bir günah-borcu vardı, bu nedenle hakkında verilen yargı adildi: ölüm.

“İbrahim sabah erkenden kalktı. Eşeğine palan vurdu. Yanına uşaklarından ikisini ve oğlu İshak’ı aldı. Yakmalık sunu için odun yarıdıktan sonra, Tanrı’nın kendisine belirttiği yere doğru yola çıktı.” (Yaratılış 22:3)

İbrahim Tanrı’ya güvendi, ama kolay değildi. Büyük acılar içinde geçen üç gün süreyle İbrahim, oğlu ve iki uşağı yolculuk ettiler, atıkları her adım onları infaz yerine daha da yaklaştırmaktaydı.

“İbrahim, üçüncü gün gideceği yeri uzaktan gördü. Uşaklarına, ‘Siz burada, eşeğin yanında kalın’ dedi. ‘Tapınmak için oraya gidip oğlum ile birlikte döneceğiz.’” (Yaratılış 22:4-5)

İbrahim, uşaklarına, ‘Oğlum ile birlikte yanınıza döneceğiz’ dedi.

Eğer İshak öldürülecek ve bir sunak üzerinde yakılacaksa, İbrahim ve oğlu, birlikte nasıl geri dönebilirlerdi? Kutsal Yazılar’ın bir bölümünde bu sorunun yanıtı verilir. Tanrı, İshak’tan büyük bir ulus yapacağını vaat ettiği için, İbrahim, oğlunu kurban ettikten sonra Tanrı’nın onu tekrar dirilteceğine inandı.¹⁸⁸ İbrahim, RAB Tanrı’nın vaatlerini her zaman yerine getirdiğini öğrenmişti!

TANRI İSHAK’IN YERİNE GEÇEN BİR KURBAN SAĞLAR

“İbrahim yakmalık sunu için yardığı odunları İshak’a yükledi. Ateşi ve bıçağı kendisi aldı, birlikte yürüdüler.” (Yaratılış 22:6)

Baba ve oğul dağda birlikte yürürlerken İshak, İbrahim’e seslendi:

‘Baba!’

İbrahim onu, ‘Evet, oğlum!’ diye yanıtladı.

İshak, ‘Ateş ile odun burada, ama yakmalık sunu kuzusu nerede?’ diye sordu.

İbrahim, ‘Oğlum, yakmalık sunu için kuzuyu Tanrı kendisi sağlayacak’ dedi. İkisi birlikte yürümeye devam ettiler.

Tanrı'nın kendisine belirttiği yere varınca İbrahim bir sunak yaptı. Üzerine odun dizdi. Oğlu İshak'ı bağlayıp sunaktaki odunların üzerine yatırdı. Onu boğazlamak için uzanıp bıçağı aldı.

Ama RAB'BİN meleği göklerden, 'İbrahim, İbrahim!' diye seslendi. İbrahim, 'İşte buradayım!' diye karşılık verdi.

Melek, 'Çocuğa dokunma' dedi. 'Ona hiçbir şey yapma. Şimdi Tanrı'dan korktuğunu anladım, biricik oğlunu benden esirgemedin.'

İbrahim, gözlerini kaldırıp çevresine bakınca, arkasında duran, boynuzları sık çalılara takılmış bir koç gördü. (Yaratılış 22:7-13a)

Rab müdahale etti. İbrahim'in oğlu, ölüm cezasından esirgenecekti!

İbrahim çevresine baktı ve uzakta aynı dağın sırtında, ağaçların altındaki çalılırların içinde hareket eden bir şey dikkatini çekti. Neydi bu? Yoksa, yoksa...olabilir miydi? Evet! Tanrı'ya övgüler olsun! "Boynuzları sık çalılara takılmış, kusursuz bir koç!"

Tanrı, 'kurban sunusu yasası' ile uyumlu olarak günahkârın yerine geçen bir kurban sağlamıştı.

“İbrahim gitti ve koçu alıp getirdi. Oğlunun yerine onu yakmalık sunu olarak sundu. (Yaratılış 22:13b)

İbrahim’in oğlu, üzerinde hüküm süren bu ölüm yargısından neden kurtuldu? *“İbrahim’in oğlunun yerine”* koç ölmüştü.

Tanrı, günahkârın yerine geçen bir kurban sağlamıştı.

RAB SAĞLAYACAKTIR

“Ve İbrahim oraya, Yahve yire (RAB – Sağlar) adını verdi. ‘Rab’bin dağında sağlanacaktır’ sözü bu yüzden bugün de söyleniyor.” (Yaratılış 22:14)

İbrahim, oğlunun yerine koçu öldürdükten sonra, neden o yere, *‘RAB – Sağlaya – caktır’* adını verdi? İbrahim o yere neden *‘RAB – Sağla – di’* adını vermedi?

İbrahim peygamber *“RAB sağlayacaktır,”* sözleriyle o günden yaklaşık iki bin yıl sonra gerçekleşecek olan gelecekteki bir olayı ilan ediyordu. Çünkü Rab, yalnızca tek bir insanı ölümden kurtarmak için değil, tüm dünyaya eksiksiz ve nihai bir kefarete sağlamak için bu aynı dağın sırtında (daha sonra Yeruşalim kenti burada kuruldu) başka bir kurban tedarik edecekti.

İbrahim, oğlu İshak ile birlikte kurbanın sunulacağı dağa varmak için yavaş yavaş ve zorlukla yürürken oğluna ne söylediğini hatırlıyor musunuz? Ona şöyle dedi:

“Yakmalık sunu için kuzuyu Tanrı kendisi sağlayacak.”

İbrahim’in söz ettiği şey neydi? Tanrı, İbrahim’in oğlunun yerine geçerek ölmesi için bir *kuzu* mu sağlamıştı? Hayır, Tanrı bir kuzu sağlamadı. Tanrı bir *koç* sağladı. O zaman İbrahim peygamber Tanrı’nın *kendisi için bir kuzu* sağlayacağından söz ettiğinde ne demek istedi?

Bu sorunun şaşırtıcı yanıtı çok yakında ortaya çıkacak, ama daha önce birkaç öykünün daha anlatılması gerekiyor.

21

DAHA ÇOK DÖKÜLEN KAN

Gelin, dürüst olalım. Konu ruhsal gerçek olduğu zaman, öğrenmekte yavaş davranırız.

Tanrı, şu gerçeği bilir:

*“Şimdiye dek öğretmen olmanız gerekirken, Tanrı sözlerinin **temel ilkelerini** size yeni baştan öğretecek birine ihtiyacınız var. Size yine süt gerekli, katı yiyecek değil.” (İbraniler 5:12)*

Ah!

Tanrı, merhameti sayesinde öğretmenlerin en sabırlısıdır. Uzun zaman önce öğrenmiş olmamız gereken temel ilkeleri tekrarlamaktan ve yeniden ifade etmekten asla kaçınmaz. Tanrı, bize yardımcı olmak için Kitabına, en önemli gerçeklerden birini grafiksel olarak resmeden yüzlerce öykü dahil etmiştir.

“Kan dökülmeden bağışlama olmaz.” (İbraniler 9:22)

Günahın bağışlanması, kutsallığı mükemmel olan Yaratıcımız tarafından, hiçbir zaman basit bir mesele olarak görülmemiştir. Tanrı, günahın dünyaya girdiği günden itibaren günahkârlara, yalnızca

uygun bir kurbanın kanının günaha kefarete edebileceğini (günahı örtbileceğini) öğretmeye başladı. Adil Yargıç olan Tanrı, günahı, günahkârı cezalandırmadan ancak bu şekilde yargılayacaktı.

RAB, Adem ve Havva'nın günahlarını örtmek için uyguladıkları kişisel çabaları reddetti. Günahın ücreti ölüm ile ödenmedikçe, Tanrı günahı bağışlayamazdı. Kayın ve Habil'in öyküsü bize aynı dersi öğretti. İbrahim ve İshak'ın öykülerinde de aynı öğretisi gördük.

Yaratılış kitabını izleyen, Mısır'dan Çıkış ve Levililer gibi Eski Antlaşma kitapları bu kurban yasasına boyun eğen erkeklerin ve kadınların öyküleriyle doludurlar.¹⁸⁹

“ÜZERİNİZDEN GEÇECEĞİM”

Mısır'dan Çıkış kitabı, Tanrı'nın daha önce vaat etmiş olduğu gibi, İbrahim'in soyunu bir ulus olarak organize etmesi hakkında yazılmış olan çok çekici bir öykü içerir.

Tanrı'nın, İbrahim'e daha önceden söylemiş olduğu gibi¹⁹⁰, tanrısal bir biçimde düzenlenmiş olan olaylar dizisi aracılığıyla, İsrail soyu, Mısırlı firavunların yönetimi altında baskı gören köleler haline geldiler. Tanrı, belirlediği zaman geldiğinde onları bu kölelikten kurtaracağını vaat etti ve Tanrı bu süreç içinde dünyaya, Adem'in çocuklarını günaha olan tutsaklıklarından kurtarmak için yaptığı Planının “resimlerini” aktaracaktı.

Fısıh'ın öyküsü işte budur.

M. Ö. 1490 yılı sıralarında, RAB, Musa'nın sözü aracılığıyla Mısır ülkesinin üzerine on korkunç bela getirdi. Bu mucizevi belirtilerin ilk dokuz tanesi –Rab, bu dokuz bela ile çok tanrılı Mısır'ın sahte tanrılarına meydan okudu ve onları yenilgiye uğrattı– Firavun'un Tanrı'nın sözüne boyun eğmesini ve İsraililere gitmeleri için izin vermesini sağlamadı.¹⁹¹ Tanrı, bunun üzerine Musa'ya, Mısırlı ve İsraili her ailenin ilk doğan erkek çocuğunun ölüme mahkum edildiğini insanlara bildirmesini söyledi. Gece yarısı belirlenen zaman

geldiğinde, ölüm meleği ülkeden geçecek ve her evde bulunan ilk doğan erkek çocuğu öldürecekti.

Bu duyuru, kötü haberd.

İyi haber ise şuydu: Tanrı, bu ölüm belasından kurtulmak için bir yol sağlamıştı. RAB Musa'ya, her aileye, *'koyun ya da keçilerden, kusursuz, erkek ve bir yaşında bir kuzu'* (Mısır'dan Çıkış 12:5) seçmelerini söylemesini buyurdu. Sonra belirlenen zaman geldiğinde, kuzunun öldürülmesi ve kanının her evin yan ve üst kapı sövelerine sürülmesi gerekecekti. Kuzunun kanını yan ve üst kapı sövelerine süren ve ölüm belası ülkeden geçtiğinde o evin içinde kalan herkes kurtulacaktı.

RAB vaat etti:

"Kanı görünce üzerinizden geçeceğim; Mısır'ı cezalandırırken ölüm saçan size hiçbir zarar vermeyecek." (Mısır'dan Çıkış 12:13)

Her şey Tanrı'nın söylemiş olduğu gibi gerçekleşti. Tanrı o gece *kan altında* olan tüm ilk doğan erkek çocukları korudu; diğerlerinin hepsi mahvoldular. Ölüsü olmayan ev yoktu.

Evet, *her* evde bir ölü vardı.

Ya bir *kuzu* ya da *ilk doğan* erkek çocuk ölmüştü.

O gece, evlerinin yan ve üst kapı sövelerine kan sürmüş olanlar baskı ve tutsaklık yaşamından kurtuldular; kölelikleri sona erdi ve özgür ve kurtarılmış bir halk haline geldiler.

Kurtuluşlarının kefaret bedeli neydi?

Bir kuzunun kanı.

Kurban yasası, bir kez daha *günah* ve *ölüm yasası* üzerinde zafer kazanmıştı. Bu olayı izleyen yıllarda Yahudiler *Fısıh*'i kutlayacaklardı; Tanrı'nın bir kuzunun kanı aracılığıyla kendilerine sağlamış olduğu büyük kurtarışı hatırlamaları gerektiği için Fısıh, Yahudiler tarafından her yıl bir bayram olarak kutlanacaktı.

HALKINA ÖNDERLİK EDEN TANRI

Tanrı, ilk *Fıstık* gecesinde, İsrailoğullarını Mısır'daki dört yüz otuz yıllık tutsaklıklarından kurtardı ve onları Mısır'dan çıkartarak çöle götürdü. Tanrı'nın planı, onları İbrahim, İshak ve Yakup'a ve onların soylarına vaat etmiş olduğu ülkeye geri götürmektir. Yolculuk ettikleri süre zarfında Tanrı'nın Kendisi onlara gözle görünen ve onları rahatlatan bir şekilde eşlik etti.

“Gece gündüz ilerlemeleri için RAB gündüzün bir bulut sütunu içinde yol göstererek ve geceleyin bir ateş sütunu içinde ışık vererek onlara öncülük ediyordu.” (Mısır'dan Çıkış 13:21)

Rab çöldeki halkına yalnızca önderlik etmekle ve onlara ışık vermekle kalmadı, aynı zamanda Kudretli Kolu aracılığıyla Kızıldeniz'in ortasında onlara bir yol açtı ve peşlerinde olan Firavun'un ordusundan onları kurtardı. Ve sonra aynen Musa'ya söz vermiş olduğu gibi onları Sina Dağı'na getirdi.¹⁹²

Orada, bu dağın eteklerinde sayıları iki milyonun üzerinde olan bu yeni ulus tam bir yıl kamp kurdu. Bu kurak çölde nasıl ayakta kalabileceklerdi? İyiliği sınırsız, lütfu sonsuz olan Tanrı, onlar için gökyüzünden ekmek ve kayadan su sağladı.¹⁹³ İsraililer, kendilerini tutsaklıktan kurtaran Tanrı'ya teşekkür etme, O'na güvenme ve itaat etme gibi konularda sürekli başarısız oldular, ama Rab yine de onlara her zaman sadık kaldı. O'na karşı günah işlediklerinde onları yargıladı ve O'na iman ettiklerinde onları bereketledi. RAB, seçmiş olduğu ulus ile bu şekilde çalıştı, öyle ki çevredeki uluslar O'nun kurtuluş yolunu görebilsinler, üzerinde düşünebilsinler ve bu yolun nasıl olduğunu bilebilsinler. Tanrı, aynı zamanda insanların Kendisini kişisel bir şekilde tanıyabileceklerini anlamalarını da istedi.

RAB, İsrail'e On Buyruğu ve diğer yasaları verdikten sonra, halkına *Konut* ya da *Buluşma Çadırı* olarak adlandırılan eşsiz bir kutsal yer yapmalarını buyurdu.

KONUT

“Aralarında yaşamam için Bana kutsal bir yer yapınlar. Konutu ve eşyalarını sana göstereceğim örneğe tıpatıp uygun yapın.” (Mısır’dan Çıkış 25:8-9)

Tanrı’nın eski halkının bu özel çadırı yapmasının amacı neydi? Ve bu çadırın Tanrı tarafından gösterilecek *“örneğe tıpatıp uygun”* yapılması neden bu kadar çok önemliydi?

Tanrı, bu çadırı onlara, Kendisinin nasıl olduğunu ve Kendisine nasıl yaklaşılması gerektiğini çok görsel bir şekilde öğretmek için kullanmayı tasarladı.

Kutsal Kitap, çadır ve çadır ile ilgili konular hakkında elli bölüm içerir; bu nedenle bu konuların hepsinin burada açıklanması mümkün değildir. Biz, yalnızca en temel konuların bazılarına işaret etmekle yetineceğiz.

TEK YOL

Tanrı çadırı dünyaya, Kendisi mükemmel kutsallığa sahip olmasına rağmen hala insanlarla bir arada oturmak istediğini öğretmek için tasarladı. Ancak yine de Tanrı ve insan arasında çok büyük bir engel mevcuttur.

Bu engel GÜNAHTIR.

Tanrı’nın insanlar arasındaki mevcudiyetini sembolize eden özel çadırın çevresinde, dikdörtgen şeklinde çok büyük bir avlu vardı. Bu avlunun etrafındaki çit, özenle dokunmuş ince keten perdelerden ve perdeler için yapılmış tunç direklerden oluşturulmuştu. Perdelerin boyunun yüksekliği iki buçuk metreydi – böylece dışarıdan hiç kimse içeriye göremeyecekti. Tanrı, insanların Kendi yüce katının dışında bırakıldıklarını anlamalarını istiyordu. İşte kötü haber buydu.

İyi haber ise, Tanrı’nın, günahkârların Kendisine yaklaşabilmeleri için bir yol hazırlamış olduğuydu. Duvarın, lacivert, mor ve kırmızı iplikle dokunmuş ince ketenden perdesi olan bir kapısı vardı. Gü-

nahkârların bir kuzu ya da diğer uygun olan kan kurbanları ile Tanrı'nın huzuruna girebilecekleri tek yol, bu *tek kapı*¹⁹⁴ aracılığıyla sağlanıyordu.

RAB, İsraililere akasya ağacından büyük bir *sunak* yapmalarını ve bu sunağın üzerini tunç ile kaplamalarını söyledi. Bu sunak, kapı ile Tanrı'nın özel çadırının arasında bir yere konması gerekiyordu. Bir günah sunusu getiren kişiler ellerini masum hayvanın başına koyacak ve içinde buldukları konumu, yani çaresiz günahkârlar olduklarını itiraf edeceklerdi. Sonra hayvan öldürülecek ve bedeni sunağın üzerinde yakılacaktı. Tanrı, *günah ve ölüm yasasını* yalnızca *kurban yasasının* yenebileceğini, insanlara bu buyrukları aracılığıyla bir kez daha söylemiş oluyordu.¹⁹⁵

Tanrı'nın kuralı açık ve netti: Kan dökülmeksizin, günahın örtülmesi mümkün değildi. Günaha kefaretilmediği takdirde, Tanrı ile barışmak (doğru ilişki) imkansızdı.

Tanrı aynı zamanda Musa'ya içi ve dışı saf altınla kaplanmış, akasya ağacının tahtasından eşsiz bir sandık yapmasını da söylemişti. Tanrı'nın konutuna ait bu eşyanın adı *Antlaşma Sandığı*'ydi. Bu Antlaşma Sandığı, Tanrı'nın gökteki tahtını sembolize ediyordu. Tanrı'nın On Buyruğu yazdığı taş levhalar bu altın sandığın içine kondu. Sandığın, *Bağışlanma Kapağı* olarak adlandırılan saf altından yapılmış kapağının iki yanında dövme altından birer Keruv figürü yer alıyordu. Keruvlar, Tanrı'nın gökteki tahtının etrafını çevreleyen görkemli meleklerdir. Tanrı, Musa'ya Antlaşma Sandığı'nı konutun en iç bölümüne (En Kutsal Yer'e) koymasını söyledi.

EN KUTSAL YER

Tanrı'nın konutu, iki odaya ayrılmıştı. Öndeki oda *Kutsal Yer* ve en iç bölümdeki oda *En Kutsal Yer* ya da *Kutsallar Kutsalı* olarak adlandırılmıştı. Bu iç bölümdeki kutsal yer, "*asıl kutsal yerin, yani asıl göğün yalnızca bir örneğiydi.*" (İbraniler 9:24)

En Kutsal Yer, Tanrı'nın oturduğu yer olan Cenneti sembolize ediyordu. Bu özel oda, kübü andıran bir biçimde yapılmıştı – odanın uzunluğu, genişliği ve yüksekliği birbirlerine eşittiler. Kutsal Yazılar'da yaptığımız yolculuğun sonuna yaklaşırken, bir gün tüm imanlıların evi olacak olan ve yine aynı şekilde bir küp biçiminde bina edilmiş bu göksel kenti göreceğiz.

Günümüzde pek çok kişi bir katedralin, kilise binasının, caminin, havranın ya da bir türbenin kutsal yerler olduklarını ileri sürer, ve bu tür yerler genellikle Tanrı'nın kurtuluş planını reddeden kişilerle dolup taşar. Gerçek kutsallık, bir yerde bulunmaz. Gerçek kutsallık, yalnızca Tanrı'nın bağışlama ve doğruluk sağlayışını almakla bulunabilir.

PERDE

Konutun dış görünüşü sadeydi: hayvan derilerinden yapılmış çok büyük bir çadır. Konuta *dışardan bakıldığında*, hiç de etkileyici değildi, ama *iç kısmı* insanı hayrete düşürecek kadar güzeldi.¹⁹⁶ Konutun iki odası *perde* olarak adlandırılan ince ketenden kalın bir kumaş ile ikiye ayrılmıştı.

“Lacivert, mor, kırmızı iplik ile özenle dokunmuş ince ketenden bir perde yap; üzerini Keruvlar ile ustaca süsle.”
(Mısır'dan Çıkış 26:31)

Perde, insanı, Tanrı'nın Varlığı'nın görkemini ve ışığını barındıran *En Kutsal Yer'den* uzak tutacaktı. Perdenin herkese bildirdiği buyruk şuydu: **UZAK DUR yoksa ÖLÜRSÜN!**

Bu özel perde Tanrı'nın doğruluk standardını sembolize ediyordu. Tanrı Musa'ya On Buyruğu vererek insanlığa, Kendi doğruluk standardı hakkında bilgi vermişti. Yine de her şeye rağmen bu on buyruk Tanrı'nın talep ettiği hakkında yalnızca sınırlı bir görüş sağlamaktaydı. Tanrı'nın nihai planı, talep ettiği şeyi sergileyecek olan Oğlu'nu yeryüzüne göndermekti. Tanrı'nın istediği, MÜKEMELLİKTİ.

Tanrı'nın Standardı, Mesih olacaktı. Tanrı perdeyi bize **Kendisini** düşündürmek için tasarladı.

Bu güzel perde saf keten kumaştan yapılmıştı ve Mesih'in saflığına örnek oluştuyordu. Mesih günahsız; kutsal olacaktı.

Saf keten üç parlak renkli iplik ile dokunmuştu – lacivert, mor ve kırmızı.

Lacivert = göklerin rengi. Mesih, göğün Rabbi olacaktı.

Kırmızı = yeryüzünün, insanın ve kanın rengi.¹⁹⁷ Mesih günahkârların yerini alarak acı çekmek ve ölmek için et ve kandan oluşan bir beden alacaktı.

Mor = mavi ve kırmızı renklerin karışımı. Mesih, Tanrı-İnsan olacaktı. Mor, kraliyeti sembolize eden bir renktir; Mesih, Kendisine güvenen herkesin yüreğinde ruhsal krallığını kuracaktı. Daha sonra ise yeryüzünde fiziksel krallığı ile hüküm sürecekti.

Mor, nasıl mavi ve kırmızı renkleri arasında bulunan bir renk ise, Mesih de aynı şekilde Tanrı ve insan arasında aracılık etmek için yeryüzüne gelecekti.

*“Çünkü tek Tanrı ve **Tanrı ile insanlar arasında tek Aracı vardır. O da insan olan ve kendisini herkes için fidiye olarak sunmuş bulunan Mesih İsa'dır. Uygun zamanda verilen tanıklık budur.**”* (1. Timoteos 2:5-6)

GÖRKEM BULUTU

Konutun yapımı tamamlandıktan ve her şey Tanrı'nın planına uygun olarak konutun içine yerleştirildikten sonra, Tanrı, göklerdeki tahtından Varlığı'nın görkemini büyük bir bulutun içine koyarak yeryüzüne gönderdi ve bu görkem bulutu konutu doldurdu.

*“O zaman bulut buluşma Çadırı'nı kapladı ve **RAB'bin görkemi konutu doldurdu.** Musa, Buluşma Çadırı'na giremedi, Çünkü bulut her yeri kaplamış,*

RAB'bin görkemi konutu doldurmuştu.”

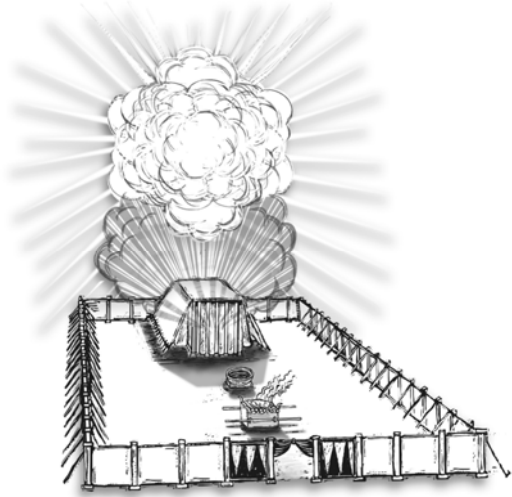
(Mısır'dan Çıkış 40:34-35)

Rab, Varlığı'nın göz kamaştırıcı ışığını, Antlaşma Sandığı'nın Bağışlama Kapağı üzerindeki iki Keruv arasında bulunan En Kut-sal Yer'e yerleştirdi.

Tanrı, halkı ile bir arada olabilmek için halkının arasına gözle gö-rülebilir bir şekilde gelmişti.

“RAB egemenlik sürüyor, titresin halklar! Keruvlar ara-sında tahtına oturmuş, sarsılsın yeryüzü!” (Mezmun 99:1)

Görkemi ile en kut-sal yeri doldurarak ve Bulutunu çadırın üstüne yerleştirerek Yaratıcı, dünya uluslarına ve doğa-cak olan kuşaklara çok önemli bir ders öğretiyordu: tek gerçek Tanrı günah-kârları Kendisi ile bir ilişkiye sahip olmaya davet eder, ama bu daveti yalnızca belirli koşullar altında geçerlidir.

GÖRSEL ÖRNEKLER

Konut, Tanrı'yı ve Tanrı'nın insanlar hakkındaki planını bilmek isteyen kişilere çok sayıda görsel malzeme sağladı.

Şu görüntüyü gözlerinizin önünde canlandırın.

Tanrı'nın titiz ve kesin talimatları ile uygun olarak bu kurtarılmış köle ulus –İsrail'in on iki oymağı– çadırlarını Sina Dağı'nın etekle-

rinde bir çarmıh biçiminde düzenlenmiş bir tarzda kurmuşlardı. Konut, tam merkezde yer alıyordu. Konutun güneyinde üç oymak, kuzeyinde üç oymak, batısında üç oymak ve doğusunda üç oymak olmak üzere on iki oymak konutun çevresine çadırlarını kurmuşlardı.¹⁹⁸ Üzerlerinde duran parlak görkem bulutu nedeniyle tek gerçek Tanrı'nın aralarında bulunduğunu hiç kimse inkar edemedi.

Konut-çadırın yalnızca tek bir kapısı olan yüksek, beyaz keten kumaştan yapılmış bir kapı ile çevrelendiği gerçeği bize başka görsel dersler de öğretebilirdi. Kapının iç tarafında bir sunak vardı. Günahkârlar Tanrı'ya sembolik mükemmellikteki bir kurbanın dökülmüş kanı temelinde yaklaşmadıkları takdirde Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kalırlardı.

*“Canlılara yaşam veren kandır. Ben onu size **sunakta kendinizi günahtan bağışlatmanız için** verdim. Çünkü kan, yaşam karşılığı günah bağışlatır.”* (Levililer 17:11)

Bir ölüm cezası ödenmedikçe, günah bağışlaması olamazdı. Ve insanların her günah işledikleri zaman konuta bir kurban getirmele-ri imkansız olduğu için Tanrı, yılın her gününde bir kuzunun öldürülmesini ve sunakta yakılmasını buyurdu: her sabah ve her akşam. RAB'be ve O'nun planına güvenen herkes bu günlük sunuların yararlarının keyfini çıkartabilir ve Yaratıcısı ile yenilenmiş bir ilişkiden tat alması mümkün olabilirdi.

*“**Düzenli olarak her gün** sunağın üzerinde bir yaşında iki erkek kuzu sunacaksınız. **Kuzunun** birini sabah, **öbür kuzuyu** akşamüstü sunun.**Bu yakmalık sunu** Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde, Rab'bin huzurunda kuşaklar boyu **sürekli** sunulacaktır. **Sizinle konuşmak için orada buluşacağım.**”* (Mısır'dan Çıkış 29:38-39,42)

KEFARET GÜNÜ

Tanrı, Gerçeğini halkına daha fazla gösterebilmek amacı ile, onlara, En Kutsal Yer'e – asıl göğü sembolize eden o özel oda) giril-

mesinin tek bir şekilde mümkün olabileceğini söyledi. Yılda bir gün, başkâhin olarak adlandırılan özel bir şekilde seçilmiş bir kişiye, içerideki bu kutsal yere girmesi için izin verilecekti. Bu *Kefaret Günü'nde*¹⁹⁹ perdenin arkasındaki iç bölüme geçecekti. Yanına kurban edilmiş bir keçinin kanını alacak ve bu kanı yedi kez Bağışlama Kapağı'nın, yani Antlaşma Sandığı'nın kapağının üzerine serpecekti. Eğer bu başkâhin bu uygulamanın dışında herhangi bir şekilde Tanrı'nın Huzuru'na girse, o anda ölecekti.

O'na ve Sağlığına bir çocuk gibi güvendikleri takdirde, Tanrı, İsraililerin günahlarını bu serpilen kan uygulaması sayesinde bir yıl boyunca bağışlayacağına söz vermişti.

Çadırın tüm ayrıntıları, eşyaları ve uygulamalarının tasarlanmasındaki amaç şuydu: dünyaya, suçlu günahkârların günahları için nasıl kefarete edileceği ve mükemmel kutsallığa sahip Yaraticıları ile bozulmuş ilişkilerinin nasıl yenileneceği bu canlı örnekler aracılığıyla aktarılacaktı. Çadır ve çadır ile ilgili her şey, vaat edilen Mesih'i ve O'nun görevini işaret ediyordu.

Rab, böylece, yüzyıllar boyunca seçmiş olduğu Ulusu'nun kanalını kullanarak günah içinde kaybolmuş bir dünyaya yüzlerce resim ile pek çok harika vadin haberini ilettiler.

TAPINAK VE TAPINAK KURBANLARI

Musa'nın ve İsrailoğullarının RAB'bin Huzuru'nun barınması için kurdukları bu özel çadırın yapılmasından beş yüz yıl sonra, Tanrı Kral Süleyman'ı *bu taşınabilir çadırın yerine daha kalıcı bir tapınak* inşa etmesi için yönlendirdi. Yerusolim'deki bu yeni yapının planı çadırinkine benziyordu, ama bu yeni yapı eskisine kıyasla daha büyük ve hatta eskisinden daha güzeldi. Süleyman'ın Tapınağı, eski dünyanın mimarlık harikalarından biri haline geldi.

Çadırın açılış töreninin yapıldığı günde, Tanrı'nın görkemi En Kutsal Yer'i doldurmak için nasıl gökten indiyse, tapınağın açılış gününde de Tanrı'nın Varlığı'nın görkemli ve yaratılmamış ışığı gökten aşağı indi ve tapınağı doldurdu.

*“Süleyman duasını bitirince gökten ateş yağdı, yakmalık sunular ile kurbanları yiyip bitirdi. Ve **Rab’bin görkemi tapınağı doldurdu.** Tapınağı O’nun görkemi ile dolunca kâhinler tapınağa giremediler.”* (2. Tarihler 7:1-2)

Tapınak, bin yıl önce, İbrahim’in, oğlunun yerine bir koç kurban etmiş olduğu aynı dağın sırtında bina edildi.²⁰⁰

Bu özel tapınağı Tanrı’ya adamak amacıyla Kral Süleyman, 120.000 koyun ve 22.000 boğanın kurban edilmesini buyurdu.²⁰¹

Bu aşırılık, bin yıl sonra bu dağ sırtının yakındaki bir tepede dökülecek değerli kanın paha biçilmez kıymetini sembolize ediyordu.

Böylece, Adem’in, Habil’in, İbrahim’in ve diğerlerinin zamanlarında günaha kefaret etmeleri için sunaklarda milyonlarca sembolik kan kurbanları sunuldu – yıldan yıla sürekli sunulan son bulmayan kan kurbanları.

Sonra Mesih geldi.

22

KUZU

“Tanrı, *sevgidir.*” (1.Yuhanna 4:8)

“Tanrı, *büyüktür.*” (Eyüp 36:26)

S*evgi* olan Tanrı, halkı ile yakın bir ilişki kurmak ister. Tanrı'nın sosyal ilişkilerle ilgili doğasının konusu Kitabının ilk bölümünde açıklanır.

Tanrı, Adem ve Havva'yı, onlarla paydaşlığın tadını çıkarabilmek için “*Kendi benzeyişinde*” yarattı (Yaratılış 1:27). Bu aynı “*Tanrı bizimle*” konusu²⁰² Tanrı'nın kurtarılmış halkının “*O'nun yüzünü göreceği*” ve O'nunla birlikte sonsuza kadar yaşayacağı (Vahiy 22:4) zamanlardan söz eden, Tanrı'nın kitabının son bölümüne kadar devam eder.

Büyük olan Tanrı, yapmak istediği her şeyi yapabilir:

“*Bütün insanlığın Tanrısı RAB benim. Var mı yapamaya-
cağım bir şey?*” (Yeremya 32:27)

Tektanrıci biri, eğer içtense, Tanrı'nın, istediği takdirde insan olabileceğini kabul eder. Eğer Her Şeye Gücü Yeten'in yapamayacağı bir şey olsaydı (Kendisi ile çelişmesinin dışında), o zaman Tanrı olamazdı.

Soru Şu değildir: Tanrı insan *olabilir mi?*

Soru Şudur: Tanrı insan olmayı *seçti mi?*

TANRI'NIN GERÇEK TAPINAğI

Tanrı'nın İsrailoğullarına, "*aralarında yaşayabilmesi için*" (Mısır'dan Çıkış 25:8) eşsiz bir tapınak-çadır yapmalarını buyurmasından bin beş yüz yıl sonra Kutsal Yazılar Şu beyanda bulunurlar:

"Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrı ile birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı... Söz insan oldu ve aramızda yaşadı. O'nun yüceliğini –Baba'dan gelen, lütuf ve gerçek ile dolu biricik Oğul'un yüceliğini– gördük." (Yuhanna 1:1,14)

"*Aramızda konut kurdu – aramızda yaşadı*" şeklinde dilimize çevrilen bu ifade, *bir çadır ya da tapınak* kurmak anlamına gelen Grekçe bir sözcükten türetilmiştir. Birebir anlamı ile Şu Şekilde çevrilebilir: "*Aramızda Çadırını kurdu.*" Kutsal Yazılar, bir kişinin bedenini, içinde canının ve ruhunun yaşadığı "*çadır*" ya da "*tapınak*" olarak tanımlarlar.²⁰³ 16. bölümde öğrenmiş olduğumuz gibi, Tanrı'nın sonsuz Oğlu, bir erkek bebek olarak dünyaya geldi. O'nun insan bedeni, içinde yaşamayı seçtiği "*çadır*"dı.

Musa'nın zamanında, Tanrı'nın, Varlığının görkemli ve yaratılmamış ışığını içine yerleştirdiği tapınağın binası, *hayvan derileri* ile örtülüydü. Ama İsa'nın Kişiliğinde Tanrı'nın görkemli, yaratılmamış ışığı ve Varlığı *insan derisinin* içinde konut kurmak için gelmişti. Bu nedenle O'nun öğrencileri, "*Baba'dan gelen biricik Oğul'un yüceliğini gördük!*" diyebiliyorlardı.

Kutsal Yazılar, İsa'nın, "*insanın değil, Tanrı'nın kurduğu asıl tapınma çadırı*" olduğunu beyan ederler. (İbraniler 8:2)

Eski Antlaşma zamanında, tapınma çadırı ve daha sonra tapınak günahkârların günahlarını örtmek için hayvan kurbanları sunabildikleri bir yerdi. İsa küçük bir çocukken ve ergenlik çağına girdiğinde, Yeruşalim'deki tapınağı pek çok kez ziyaret etti, ama O'nun günah için bir kurban sunduğu hiçbir yerde yazılı değildir. İsa ne-

den kurban sunmadı? Çünkü O'nun günahı yoktu. İsa, "*Kendisini bir kez kurban ederek günahı ortadan kaldırmak için*" ortaya çıkmıştı (İbraniler 9:26). İsa, kurban sunusu ve bir Roma çarmıhı da sunak olacaktı.

İsa, sembollerin ardındaki gerçeklikti.

"Tanrı bedende görüldü." (1.Timoteos 3:16)

İsa, bir gün, Yeruşalim'deki büyük tapınağın yanında ayakta duruyordu; yanında toplanmış olan bir grup erkeğe şunları söyledi:

"Bu tapınağı yıkın, üç günde onu yeniden kuracağım." Yahudi yetkililer, 'Bu tapınak kırk altı yılda yapıldı, sen onu üç günde mi kuracaksın?' dediler.

Ama İsa'nın sözünü ettiği tapınak kendi bedeniydi. Bu nedenle İsa ölümden dirilince öğrencileri bu sözü söylediğini hatırladılar. Kutsal Yazı'ya ve İsa'nın söylediği bu söze iman ettiler. (Yuhanna 2:19-22)

Yahudiler, İsa'nın sözünü ettiği tapınağın O'nun bedeni olduğunu anlamadılar. Onlar, İsa'nın Yeruşalim'deki harika tapınağın binası hakkında konuştuğunu düşündüler. Ama Tanrı Varlığı'nın ışığı ve görkemi artık insan eli ile yapılmış olan o En Kutsal Yer'de değildi.

Tanrı'nın Varlığı şimdi, İsa'nın bedeninin "*tapınağındaydı.*"

İsa, yeryüzündeki görevinin sonuna doğru öğrencilerinden üçüne, Tanrı'nın bu görkemli yüceliğine tanıklık etmeleri için izin verdi.

"İsa yanına yalnız Petrus, Yakup ve Yakup'un kardeşi Yuhanna'yı alarak yüksek bir dağa çıktı. Onların gözünde İsa'nın görünümü değişti. Yüzü güneş gibi parlak oldu, giysileri ışık gibi bembeyaz oldu. O anda, parlak bir bulut onlara gölge saldı, buluttan gelen bir ses,

'Sevgili Oğlum budur,

O'ndan hoşnudum.

O'nu dinleyin!' dedi." (Matta 17:1-5)

Cennetteki meleklerin yüzlerini örtmelerine neden olan Tanrı'nın parlak, göz kamaştırıcı, saf ışığı İsa'daydı.

Bir zamanlar tapınağa gölge salan parlak bulut, şimdi İsa'nın durduğu yerin üzerine gölge salıyordu.

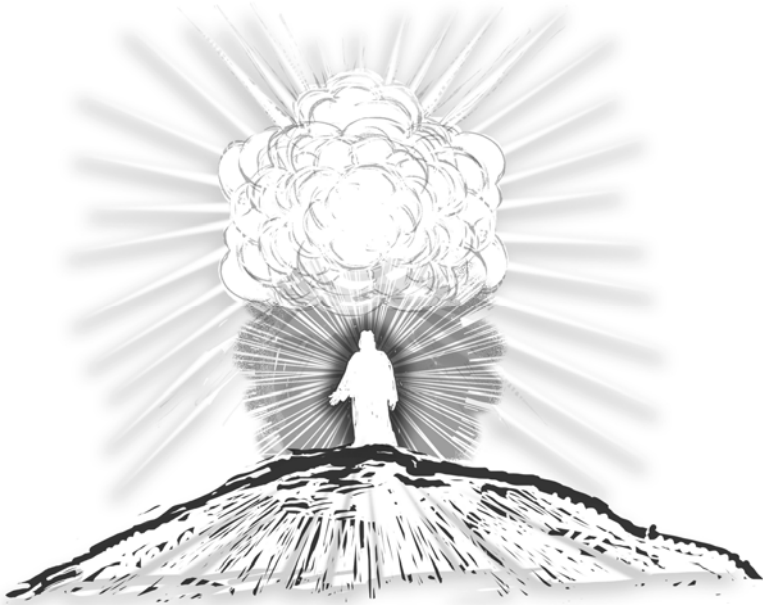
İsa, Tanrı'nın yeryüzünde gözle görülebilen Varlığı'ydı.

Tanrı Oğlu'nun yüceliğinin bu parlaklığına, Baba'nın göklerden gelen sesi eşlik ediyordu:

“Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum. O'nu dinleyin!”

Tanrı, bu söyledikleri konusunda ciddidir.

Tanrı Oğlu, İnsanoğlu olmadan bin yıl önce, peygamber Davut şunları yazdı:

“Oğul’u öpün ki öfkelenmesin, yoksa izlediğiniz yolda mahvolursunuz. Çünkü öfkesi bir anda alevlenir, ne mutlu O’na sığınanlara!” (Mezmun 2:12)

“Oğul’u öpün” Oğul’u onurlandırın anlamına gelir.

Arada bir insanların din önderlerinin başlarını ve ellerini öptüklerini görüyorum – din önderleri de kendileri gibi çaresiz ve günahkâr insanlar. Yine bu aynı insanların bedenleri toprağa geri dönen insanların onurlandırmak için yolculuklar yaptıklarını görüyorum. Bu arada Tanrı’nın dünyaya şu duyuruda bulunmuş olduğunu ekleyelim: *“Herkes Baba’yı onurlandırdığı gibi Oğul’u onurlandırın. Oğul’u onurlandırmayan O’nu gönderen Baba’yı da onurlandırmaz... Çünkü Baba Oğul’u sever.”* (Yuhanna 5:23, 20)

HABERCİ

Yeşaya, *‘Rab’bin yolunu hazırlayacak olan’* (Yeşaya 40:3) özel olarak seçilmiş bir haberci hakkında yazan iki peygamberden biridir.

Bu haberci, Zekeriya’nın oğlu peygamber Yahya’ydı.²⁰⁴ daha önceki peygamberler, “Tanrı Mesih’i dünyaya *gönderecek*,” ifadesini kullanarak konuşmuşlardı, ama Yahya peygamber bu konuda farklı bir onura sahipti, Yahya peygamberin duyurusu şöyleydi: “Vaat edilen Mesih, Rab’bin kendisi *buradadır!*”

“O günlerde Vaftizci Yahya Yahudiye Çölü’nde ortaya çıktı. Şu çağrışı yapıyordu: ‘Tövbe edin! Göklerin egemenliği yaklaşmıştır.’ Nitekim peygamber Yeşaya aracılığıyla sözü edilen kişi Yahya’dır. Yeşaya şöyle demişti: ‘Çölde haykıran, ‘Rab’bin yolunu hazırlayın, geçeceği patikaları düzleyin’ diye sesleniyor.” (Matta 3:1-3)

TÖVBE

Yahya’nın, insanları Rab’bin gelişine hazırlamak için onlara verdiği mesaj basitti.

“Tövbe edin!”

Tövbe sözcüğü, Grekçe’deki *metanoeo* sözcüğünden gelir. Bu sözcük, iki kısımdan oluşur: *meta* ve *neo*. Sözcüğün ilk kısmının anlamı, “*hareket*” ya da “*değişim*”dir. Sözcüğün ikinci kısmı, *zihindeki düşüncelere* işaret eder. Bu nedenle *tövbe* sözcüğünün temel olarak, *bir zihniyet değişimine sahip olmak; yanlış düşüncelerin yerine doğru düşünceleri koymak* anlamına gelir.

“Tövbe” sözcüğünü, her gün içinde yaşadığımız çevre ve koşulların içine yerleştirelim: Bir kentten bir başka kente otobüsle yolculuk etmek istediğimi varsayalım – diyelim ki Beyrut’tan Amman’a gitmek istiyorum. Doğru olduğuna inandığım otobüse biniyorum ve koltuğuma yerleşip uykuya dalıyorum. Bir süre sonra otobüs ana yolda hızla ilerlerken, otobüsün güneye, Amman’a doğru değil, kuzeye, İstanbul’a doğru yol aldığına farkına varıyorum. Bu durumda ne yapmam gerekir?

İki seçim hakkım var:

Ya hata yaptığımı kabul edemeyecek kadar gururlu davranır ve otobüste *kalabilirim*; bu davranışım sonucunda yanlış yere varırım.

Ya da kendimi alçaltabilirim ve *tövbe ederim*, yani düşüncemi değiştirir ve yanlış otobüse bindiğimi kabul ederim. Tövbemin içtenliği bir sonraki durakta otobüsten inerek doğru otobüse binmemle ortaya çıkar.

Gerçek tövbe bir kişiyi *yanlıştan dönmeye* ve *gerçeğe güvenmeye* yönlendirir.

Tövbe, bir paranın iki tarafı ile karşılaştırılabilir.

Bir tarafı: ‘**TÖVBE ET!**’ der.

Diğer tarafı ise: ‘**İMAN ET!**’ der.

İki taraf da aynı gerçeğin parçalarıdır:

“...*tövbe edip Tanrı’ya dönmeye* ve *Rabbimiz İsa’ya inanmaya...*” (Elçilerin İşleri 20:21)

Tövbe, kurtuluş için güvendiğiniz şey hakkındaki düşüncenizin değişmesi anlamına gelir. *İman*, Tanrı'nın sağladığı kurtuluşa güvenmek anlamına gelir.

Ancak tövbe edildiği takdirde gerçek iman mevcut olabilir.

Bu gerçek ile uyumlu olarak peygamber Yahya'nın iletlediği mesaj, şu anlamı içeriyordu: “Yanlıı düşüncenizden tövbe edin! Kendinizi kurtaramayacağınızı kabul edin ve Cennet'ten gelen, vaat edilen Mesih-Kralı kabul edin! O, sizi, en kötü düşmanlarınızdan kurtarmak için geldi – eğer kendinize güvenmekten vazgeçer ve O'na güvenmeye başlarsanız!”

Tanrı'nın önündeki günahlı tutumlarını kabul eden kişiler, Yahya tarafından nehirde vaftiz edildiler. Yahya'nın, *Vaftizci Yahya* olarak bilinmesinin nedeni budur. Suda vaftiz olmak günahı yıkamaz ve yıkayamaz. Nehirdeki suya batırılarak vaftiz olan kişilerin *dışsal* bir şekilde ifade ettikleri şeydu: tövbe eden ve inanan günahkârları murdar konumlarından temizlemek için gelen Mesih hakkındaki Tanrı mesajını *içsel* olarak benimsediklerine tanıklık etmek.

SEÇİLMİŞ OLAN

İsa, yeryüzündeki görevinin başlangıcında Yahya tarafından vaftiz edilmek üzere Şeria Nehri'ne geldi. Günahsız Mesih'in herhangi bir şey için tövbe etmeye ihtiyacı yoktu, ama vaftiz olarak, kurtarmak için gelmiş olduğu insan soyu ile Kendisini özleştirdi.

İsa'nın vaftizini izleyen olay asla unutulamaz. Bu olay bize tek ve gerçek Tanrı'nın birleşik birliğinin ve görkeminin bir diğer görünümünü sunar.

“İsa vaftiz olur olmaz sudan çıktı; o anda gökler açıldı ve İsa, Tanrı'nın Ruhunun güvercin gibi inip üzerine konduğunu gördü. Göklerden gelen bir ses, 'Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum' dedi.” (Matta 3:16-17)

Yaratılış'ın ilk gününde olduğu gibi, bu öyküde de Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un Varlığı açıklanır. Ancak yine de tarihin bu çok önemli anında Tanrı, çoğul tekliliğini daha belirgin bir biçimde açıklıyordu. Kutsal Yazılar'da yaptığımız yolculuğumuzda, şimdi öyle bir yerdeyiz ki, yolculuğu yapmakta olan her birimizin bu noktada durmamız, birkaç fotoğraf çekmemiz ve düşünmemiz gerekmektedir.

Bulduğumuz bu yeri gözlerinizin önüne getirin. Dramatik görünümü, parlak gökyüzünün altında, **Tanrı'nın Oğlu** (aracılığıyla gökyüzünün ve yeryüzünün yaratıldığı Söz), batırıldığı nehrin sularından dışarı çıkarak yürür. Aynı anda, **Tanrı'nın Ruh'u** (Yaratılışın ilk gününde suların üzerinde dalgalanan *Ruh*) gökyüzünden iner, havada süzülür ve bir güvercin şeklinde İsa'nın üzerine iner. Ve son olarak, gökyüzünden **Baba Tanrı'nın** sesi duyulur: “*Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum.*”

İlk otuz yıl boyunca İsa mütevazî Nasıra kentinde yoksul bir ailede yaşamıştı. İnsanların dikkatini çekmediği bu dönemde Göklere Baba, gözlerini biricik Oğlu'ndan hiç ayırmamıştı. Ve şimdi Tanrı'nın, İsa'nın yaşamı ile ilgili düşüncesini işitiyoruz: “**O'ndan hoşnudum.**”

Tanrı, bu ifadeyi şimdiye kadar dünyaya gelmiş olan hiçbir insan için söyleyemezdi. Tanrı'yı yalnızca İsa –hem içsel hem de dışsal anlamda– yaşamının her ayrıntısı ile hoşnut etti. Cennet'teki Oğul olarak O, kutsaldı, lekesizdi ve yerine getirmek için gelmiş olduğu görevi tamamlayacak niteliklere sahipti. O, Mesih'ti –*Meshedilmiş Olan*– Tanrı'nın Seçilmişiydi. Tanrı, O'nu yağ ile değil (kâhinler ve krallar yağ ile meshedilirdi²⁰⁵) Kutsal Ruh'un Kendisi ile meshetti.

“Tanrı Nasıralı İsa'yı Kutsal Ruh ile ve kudretle meshetti...” (Elçilerin İşleri 10:38)

İsa, tüm peygamberlerin kendisi hakkında yazmış olduğu Kişi'ydi.

TANRI'NİN KUZUSU

“Yahya ertesi gün İsa'nın kendisine doğru geldiğini görünce şöyle dedi: ‘İşte, dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu!’” (Yuhanna 1:29)

Peygamber Yahya'nın duyurusu, çok anlamlıdır.

“İşte! Tanrı'nın Kuzusu...”

Yahya'yı dinleyenler, kuzunun ne anlama geldiğini bir dereceye kadar anladılar. Günah dünyaya girdikten sonra insanlar yakmalık sunular olarak kuzular getirmişlerdi.

On beş yüzyıl gibi uzun bir zaman boyunca pirinç sunak üzerinde her sabah ve her akşam kuzular kurban edilmişlerdi. Ve şimdi *Tanrı'nın Kendi Kuzusu* gelmişti! İki bin yıl önce İbrahim İshak'a, *“Oğlum, yakmalık sunu için kuzuyu Tanrı'nın Kendisi sağlayacak!”* demişti. (Yaratılış 22:8)

Tanrı gerçekten de, İbrahim'in oğlunun yerine geçecek bir kurban sağladı, ama bu kurban, *“kuzu”* değildi. Bir *“koç”*tu. (Yaratılış 22:13) İbrahim'in, peygamberliğinde sözünü ettiği *“Kuzu”*, Mesih'in kendisiydi. İbrahim'in peygamberliği İsa'yı işaret ediyordu. İsa bu nedenle şöyle dedi: *“Babanız İbrahim Günümü göreceği için sevinçle coşmuştu. Gördü ve sevindi.”* (Yuhanna 8:56)

“...günahı kaldıran..”

Adem'in zamanından beri masum hayvan kanı Tanrı'ya ve Tanrı'nın Planına güvenen kişilerin günahını sembolik olarak *örttü*. O, *günahı* tamamen ve sonsuza kadar *kaldıracaktı*.

“...dünyanın...”

Günah için kanları dökülen önceki kurbanlar *bir kişi, bir aile ya da bir ulus* adına sunulmuşlardı. Ama İsa'nın kanı *tüm dünyanın* geçmişteki, şimdiki ve gelecekteki günah-borcunun tam ve nihai olarak ödenmesini mümkün kılacaktı.

Tanrı'nın Kuzusu'nun dünyanın günahını ortadan kaldırması, dünyaya gelen herkesin Tanrı tarafından kendiliğinden bağışlandığı anlamına mı gelir? Hayır. Günahın insan soyuna girdiği andan itibaren Tanrı her zaman Kendisine ve Sağlayışına kişisel olarak iman edilmesini talep etti.²⁰⁶

“Kendi yurduna geldi, ama kendi halkı O’nu kabul etmedi. Kendisini kabul edip adına iman edenlerin hepsine Tanrı'nın çocukları olma hakkını verdi.” (Yuhanna 1:11-12)

GÖLGELER VE SEMBOLLER

Geçen yıllar zarfında günah için kurban edilen her masum ve lekesiz kuzu, *“gelecek iyi şeylerin sadece bir gölgesiydi.”* (İbraniler 10:1)

Bir gölge, gölgeyi meydana getiren nesne ile karıştırılmamalıdır. Eğer bir arkadaşınız size doğru yürürken yere doğru bakarsanız, arkadaşınızı görmeden önce onun gölgesini görebilirsiniz, ama arkadaşınız gelip sizin önünüzde durduğu zaman, arkadaşınıza bakar ve gölgesi yerine arkadaşınızın kendisi ile konuşursunuz, öyle değil mi?

Eski Antlaşma kurbanları gelecek olan Mesih'in ana hatlarını çizen ve O'nu duyuran, Tanrı tarafından tasarlanmış *gölgelerdi*.

Tanrı'nın Kuzusu İsa bu gölgeleri savurup attı.

“Boğalarla tekelerin kanı günahları ortadan kaldıramaz. Bunun için Mesih dünyaya gelirken şöyle diyor: 'Kurban ve sunu istemedim, ama bana bir beden hazırladın. Yakmalık sunudan ve günah sunusundan hoşnut olmadım. O zaman şöyle dedim (Mesih): 'Kutsal Yazı tomarında benim için yazıldığı gibi, senin isteğini yapmak üzere ey Tanrı, işte geldim!' ... İkinciye geçerli kılmak için (Kendi kurbanı-

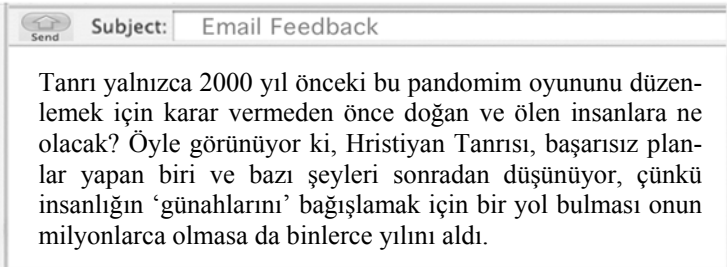
nı), *birinciyi* (hayvan kurbanlarını) *ortadan kaldırıyor*. *Tanrı'nın bu isteği uyarınca İsa Mesih'in bedeninin ilk ve son kez sunulması ile kutsal kıldık.*" (İbraniler 10:4-7,9-10)

Hayvan-kanı kurbanları Tanrı'nın nihai talebinin yalnızca *sembolleriydiler*. Hayvanlar Tanrı'nın benzeyişinde yaratılmamışlardı. Bir kuzunun değeri bir insanın değeriyle eşit değildir. Nasıl bir oyuncağın arabayı bir araba satıcısına götürüp gerçek bir arabanın bedeli olarak sunamazsanız, bir kuzunun kanı da aynı şekilde insanın günah-borcunu ödeyemez. İnsanın günah-borcu karşılığında eşit ya da daha büyük bir değer talep ediliyordu.

İsa, bu Kurban'ı sağlamak için geldi.

TANRI, BAŞARISIZ BİR PLANCI MI?

Birkaç yıl önce, bir felsefe doktoruyla yazıştım. İsa'nın "*dünyanın günahını kaldırmak için geldiği*" duyurusuna karşılık bana şunları yazdı:

A screenshot of an email feedback form. The subject line is "Email Feedback". The text inside the form reads: "Tanrı yalnızca 2000 yıl önceki bu pandomim oyununu düzenlemek için karar vermeden önce doğan ve ölen insanlara ne olacak? Öyle görünüyor ki, Hristiyan Tanrısı, başarısız planlar yapan biri ve bazı şeyleri sonradan düşünüyor, çünkü insanlığın 'günahlarını' bağışlamak için bir yol bulması onun milyonlarca olmasa da binlerce yılını aldı."

Artık hayatta olmayan bu adamın, kurban edilen milyonlarca kuzunun ve yüzlerce peygamberliğin ardındaki anlamı fark edememiş olduğu görülüyor; kurban edilen kuzuların ve yazılan peygamberliklerin hepsi, Mesih'in, insanlığın, geçmişteki, şimdiki ve gelecekteki günahlarının cezasına katlanacağı güne işaret ettiklerini anlamamıştı. Tanrı'nın kurtuluş planı başlangıçtan itibaren, "*şimdiki zamanda kendi adaletini göstermek amacıyla, daha önce işlenmiş*

günahların cezalarının” da ödenmesini içeriyordu. (Romalılar 3:25-26)

Tanrı, Mesih’in zamanından önceki günahkârları aynı bugünkü günahkârları bağışladığı şekilde –Tanrı’nın vaatlerine ve sağlığına iman aracılığıyla– bağışladı.

Ama elbette, bir farklılık mevcuttu.

İsa Mesih’in zamanından önce yaşayan imanlıların günahları *örtülüydü*. Bir günahkârın borcunun, yazılı kitaplardan sonsuza kadar *iptal edilmesi* ancak İsa’nın kanını dökmesinden ve ölümü yenmesinden sonra mümkün olabilecekti.

Tanrı’nın Kuzusu İsa, yeryüzüne gelmeden önce, sunakta bir hayvan kurbanı sunan kişi, bankadan ödünç para almak için mücadele veren bir iş adamına benzetilebilir.

Varlıklı bir arkadaşı aldığı borç için ortak imza atmaya kabul eder ve böylece iş adamı ödünç aldığı parayı ödeyemediği takdirde, borcu kendisinin ödeyeceğine dair söz vermiş olur. Her geçen yıl iş adamı borcunu ödeme konusunda daha çok zorlanmaya başlar ve borç büyüdükçe büyür. Ve her yıl iş adamının zengin arkadaşı sıkıntı içindeki arkadaşının borcunu örtmek için bankada bir başka senet daha imzalamak zorunda kalır. Başarısız iş adamını iflas etmekten ve hapse girmekten koruyan nedir? Yalnızca zengin ve güvenilir dostunun onun borcunu örten garanti senetleri.

Eski Antlaşma’daki hayvan kurbanları, bir günahkârın, Tanrı tarafından geçici olarak kabul edilen, “garanti senetleri” gibiydiler. Antlaşmalarını onaylama ve Kitaplarını dengede tutma konusunda lekesiz bir tarihçeye sahip olan evrenin Kayıt Tutucusu lekesiz hayvanların kanını günah için bir *örtü* olarak kabul edeceğini vaat etti. Ama hayvan kanı insanın birikmiş günah-borcunu *iptal edemezdi*. Hayvan kanı yalnızca “*yıldan yıla günahları anımsatmaya*” hizmet ederdi. “*Çünkü boğalarla tekelerin kanı günahları ortadan kaldıramaz.*” (İbraniler 10:3-4)

İNSANLARIN VE PEYGAMBERLERİN KRONOLOJİK SIRALAMASI

Bu kitapta belirtilenler. Kutsal Kitap'ın kendisi diğer yüzlerce sinin adlarını ve öykülerini yazar.

Adem & Havva **Zaman başlar**
Kayın & Habil
Şit

Nuh (Tufan) **M.Ö. 2500**
Babil halkı

Eyüp **M.Ö. 2000**
İbrahim
İsmail
İshak
Yakup
Yahuda
Yusuf

Musa (Çadır tapınak) **M.Ö. 1500**

İlyas
Elişa

Davut **M.Ö. 1000**
Süleyman (Tapınak)

Yunus
Amos
Hoşea
Yeşaya **M.Ö. 700**
Mika

Yeremya
Habakkuk
Daniel
Hezekiel
Zekeriya **M.Ö. 500**
Malaki

Zekeriya & Elizabet
Meryem & Yusuf
Vaftizci Yahya

Mesih İsa **M.S. başlar**

Günah, yalnızca Tanrı'nın sonsuz Oğlu'nun kanının dökülmesi ile çözümlenebilecek, ciddi bir sorundur. Tanrı'nın Kuzusu İsa, insanlığın günah-borcunu ödemek için geldi.

Sizin düşünceniz nedir?

Tanrı, “Başarısız planlar yapar mı, bazı şeyler aklına sonradan gelir mi?” Ya da Yahya peygamber ve onun izleyicileri Nasıralı İsa'yı “*Musa'nın yasında ve aynı zamanda peygamberlerin kitaplarında yazmış oldukları Mesih*” ve *dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı kuzusu*” olarak kabul etmekte haklı mıydılar? (Yuhanna 1)

Plan yapanların En İyisi olan Tanrı'nın, günahın üstesinden gelebilecek herhangi başka bir planı hiç olmadı. Tanrı'nın zamanın dışındaki sonsuz görüş açısına göre, O'nun biricik Oğlu, dün, bugün ve sonsuza kadar:

“...dünya kurulalı beri boğazlanmış **Kuzu'dur.**”
(Vahiy 13:8)

23

KUTSAL YAZILAR'IN YERİNE GELMESİ

“Bir vaat, bir buluttur, vaadin yerine gelmesi yağmurdur.”

--Arap atasözü

Peygamberler binlerce yıl süreyle Tanrı'nın, Kurtarıcı'yı yer-yüzüne gönderme planını duyurdular, *“ama zaman dolunca, Tanrı, Oğlu'nu gönderdi.”* (Galatyalılar 4:4)

Tanrı'nın peygamberleri, *vaat bulutlarını sağladılar.*

Nasıralı İsa, Tanrı'nın *yerine gelen vaadinin yağmuruydu.*

Yaratıcı'nın planı sonradan düşünülmüş bir plan değildi. *“Tanrı, Oğlu İsa Mesih ile ilgili bu Müjde'yi, peygamberleri aracılığıyla Kutsal Yazılar'da önceden vaat etti.”* (Romalılar 1:2-3)

Kutsal Yazılar bulutlar, Mesih ise yağmurdur.

YERUŞALİM'E BİR EŞEK ÜSTÜNDE GİRMEK

Mesih, Görevi'ni biliyordu. Peygamber Zekeriya beş yüz yıl önce, O'nun çarmıh yolunda ilerlerken yaşayacağı pek çok olaydan bir tanesi hakkında şunları yazmıştı:

“Sevinç çılgınlıkları at, ey Yerus alim kızı! İŖte kralın! O adil kurtarıcı ve alçakg n ll d r. EŖeęe, evet, sıpaya, eŖek yavrusuna binmiŖ sana geliyor!” (Zekeriya 9:9)

İsa bu peygamberliği yerine getirdi. Dört Müjde’nin hepsinde bu olay yazılıdır. İsa’nın bir tanığı ve  ğrencisi olan Matta Ŗoyle yazdı:

*“Yerus alim’e yaklaŖtıklarında... İsa iki öğrencisini  nden gönderdi. Onlara, ‘KarŖınızdaki köye gidin’ dedi.’ Hemen orada bağlı **bir diŖi eŖek ve yanında bir sıpa** bulacaksınız. Onları  oz p bana getirin. Size bir Ŗey diyen olursa, ‘Rab’bin bunlara ihtiyaçı var, hemen geri gönderecek’ dersiniz.. bu olay, peygambir aracılığıyla bildirilen Ŗu söz yerine gelsin diye oldu: **‘İŖte alçakgönüllü Kralın, eŖeęe, evet sıpaya, eŖek yavrusuna binmiŖ sana geliyor.’**”* (Matta 21:1-5)

Böylece İsa, Kendisini ulusa Kralları olarak sunmuŖ oldu – ama ulusu, peygamberlerin önceden bildirmiŖ oldukları gibi, O’nu reddetti.²⁰⁷

Müjdeler, İsa bir eŖek sırtında Yerus alim’e girdikten sonra neler olduğunu ayrıntılarıyla yazarlar. İsa tapınağa girdi ve tapınağı para kazanmak için kullanan herkesi dıŖarı attı. Sonra korkup ŖaŖıran satıcılara Ŗunları söyledi: *“‘Evime dua evi denecek’ diye yazılmıŖtır. Ama siz onu haydut evine çevirdiniz!’* Sonra İsa tapınaktayken, kendisine gelen k r ve k t r mleri iyileŖtirdi.” (Mata 21:13-14)

İsa birkaç gün süreyle tapınakta oturdu ve insanlara Tanrı’nın gerçek sözlerini öğretti. Din  nderleri, O’nu Ŗu layabilmek ve öldürmek amacıyla O’na tuzak sorular sorarak ŖaŖırtmak istediler. Ama baŖarılı olamadılar.

İsa onların sorularına göksel bilgelikle karŖılık verdi, bu bilgeliği karŖısında ŖaŖkına döndüler.²⁰⁸

Sonra, zaman geldi.

SAAT GELMİŞTİ

İsa, *ne zaman* öleceğini,
nerede öleceğini,
nasıl öleceğini,

ve *neden* öleceğini kesin olarak bilen tek Kişi'dir.

“İsa bütün bunları anlattıktan sonra öğrencilerine, ‘İki gün sonra Fısıh Bayramı olduğunu biliyorsunuz’ dedi, ‘İnsanoğlu çarmıha gerilmek üzere ele verilecek.’

Bu sırada başkâhinlerle halkın ileri gelenleri, Kayafa adındaki başkâhinin sarayında toplandılar. İsa'yı hile ile tutuklayıp öldürmek için düzen kurdular. ‘Ama bayramda olmasın da halk arasında kargaşalık çıkmazın’ diyorlardı.” (Matta 26:1-5)

Kendilerine hizmet eden din önderleri çaresizlik içindeydiler. Çeşitli zamanlarda, *O'nu yakalamak istediler, ama kimse O'na el sürmedi. Çünkü O'nun saati henüz gelmemiştir.*” (Yuhanna 7:30)

Sonra istedikleri fırsatı ellerine geçirdiler.

İsa'nın içsel değil dışsal bir öğrencisi olan Yahuda tapınak kâhinlerine gitti ve İsa'yı onların ellerine teslim etmeyi teklif etti. Kâhinler, bu ihanetinin karşılığı olarak Yahuda'ya otuz gümüş altın ödemeyi kabul ettiler. Yahuda'nın bu hainlik eylemi Eski Antlaşma'daki pek çok peygamberliğin yerine gelmesine neden oldu.²⁰⁹

Böylece, İsa'nın, öğrencilerine, **“Saat geldi!”** dediği gün geldi çattı. Tanrı Kuzusu'nun ölme zamanıydı.

FISIH HAFTASI

Yeruşalim'in dar sokakları yerel halk ve kenti ziyarete gelmiş olan yabancılarla doluydu. Meleyen koyunların ve böğüren boğalarla öküzlerin sesleri havayı doldurdu. Alıcılar, uygun bir kuzunun fiyatı konusunda satıcılarla sıkı bir pazarlığa giriştiler. Fısıh haftasıydı.

Fısıh, Tanrı tarafından on beş yıl önce düzenlenmiş olan bir haftalık bir kutlamanın bir parçasıydı. Fısıh, İsraililere şu fırsatı veriyordu: *geçmişe bakmak* ve Tanrı'nın "iletişim içinde olduğu ulusunu", tarihi önem taşıyan o gecede tutsaklık ve ölümden nasıl kurtardığını hatırlamak; o gece, İsraililerin ataları kuzunun kanını evlerinin kapı sövelerine sürerek kurtulmuşlardı. Tanrı'nın bakış açısına göre Fısıh, aynı zamanda Mesih'in, Fısıh'ın anlamını daha derin bir şekilde yerine getireceği günü *özlemle beklemektir*.

Ama yine de az da olsa birkaç kişi, Nasıralı İsa'nın nihai Fısıh Kuzusu olarak kanını dökmek ve Musa'nın zamanından beri her yıl kurban edilmiş olan tüm kuzuların sembolizmini yerine getirmek üzere olduğunu anlamıştı. Musa'nın insanları, insan angaryacılarının *fiziksel baskısından* kurtarma görevinin karşıtı olarak Mesih'in görevi, insanları Şeytan'ın, günahın ve ölümün ruhsal baskısından kurtarmaktı.

Burada ilginç olan, din önderlerinin İsa'yı öldürme konusunda kararlı olmalarına rağmen, "*bunu halk arasında kargaşalık çıkarması amacı ile bayram sırasında yapmak istememeleri*ydü." (Matta 26:5) Ama İsa tam bu bayram sırasında ölmeyi tasarlamıştı! Tanrı'nın Kuzusu Fısıh Bayramı esnasında boğazlanmalıydı.²¹⁰ Her şey Tanrı'nın planlamış olduğu şekilde gerçekleşecekti.

Tanrı'nın planını reddeden kişiler istihzalı bir şekilde Tanrı'nın planının yerine getirilmesi konusunda en büyük rolü üstleneceklerdi!

Şeytan –din önderlerini İsa'yı öldürmeleri için tahrik etmekle– kendi felaketini hazırladığının farkında değildi. Kutsal Yazılar, bu olayların çarpıtılmasını, "*zamanın başlangıcından önce Tanrı'nın belirlediği bu bilgeliği bu çağın önderlerinden hiçbirinin anlamadığı; eğer anlasalardı yüce Rab'bi çarmıha germezlerdi*" (1.Korintliler 2:7-8) ifadesi ile açıklarlar.

EKMEK VE KASE

Önceden belirlenmiş olan akşam geldiğinde, İsa ve öğrencileri Fısıh yemeği için üst kattaki özel bir odada toplandılar. Kuzu ve acılı otlardan oluşan bir yemeği paylaştıktan sonra Rab bir parça ekme aldı, şükretti, ekmeği böldü, öğrencilerine dağıttı ve onlara bu ekmekten yemelerini söyleyerek, “*Bunu Beni anmak için yapın*” dedi. (Luka 22:19)

Kırılan ekme, onların uğruna ezilecek ve ceza göreceğ olan Bedenini sembolize ediyordu.

Daha sonra, içinde ezilmiş üzüm-lerden yapılmış şarabın bulunduğu bir kaseyi elden ele dolaştırdı.

Öğrencilerine şöyle dedi: “*Bu kase günahların bağışlanması için birçokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır.*” (Matta 26:28)

Kase, İsa'nın, vaat edilen Yeni Antlaşma'nın resmen başlatılması için dökülen kanını temsil ediyordu.

Bu iki basit sembol, Tanrı'nın peygamberlerinin şu ana mesajına işaret ederler: Yaratıcımız, Adem'in günahlı soyu için acı çekmek ve Kanını dökmek için insan bedenine bürünecekti.

İsa, öğrencilerini eşsiz harikalıktaki vaatler ve gerçekler²¹¹ ile teselli ettikten sonra onları yakında bulunan Getsemani adındaki bir bahçeye götürdü. İsa, orada yüzü koyun yere uzandı, çok terledi ve canı yoğun bir acı içindeydi, şöyle dua etti, “*Baba, mümkünse bu kase Benden uzaklaştırılsın; yine de Benim değil, Senin isteğin olsun.*” (Matta 26:39)

İsa'yı bu kadar büyük dehşete düşüren “*bu kase*” neydi? Bu kase, İsa'nın günah için çekeceği acı kasesiydi. Kısa bir süre sonra Babası ile yaşayacağı, katlanması gereken benzeri görülmemiş bir ayrılık ve sizin ve benim için çekeceği yoğun cehennem dehşeti.

Aynı duayı üç kez tekrarladıktan sonra Oğul, Babasının arzusuna isteyerek boyun eğdi. Peygamber Davut'un önceden bildirmiş olduğu gibi, Mesih almadığını geri verecekti. "*Çalmadığım malı nasıl geri verebilirim?*" (Mezmun 69:4)

İsa, günah uğruna verilen eksiksiz ve nihai Kurban olacaktı.

TUTUKLAMA

İsa, Babası ile yaptığı konuşmayı bitirir bitirmez, başkâhinler, yazıcılar ve ileri gelenler tarafından gönderilmiş olan bir müfreze asker bahçeden içeri yürüdü. El fenerleri, sopaları ve kılıçları ile fırtınaları dindiren, kötü ruhları kovan, ve ölüleri dirilterek tekrar yaşama döndüren Kişi'yi tutuklamaya gelmişlerdi.

"İsa başına geleceklerin hepsini biliyordu, öne çıkıp onlara, 'Kimi arıyorsunuz?' diye sordu.

'Nasıralı İsa'yı' diye karşılık verdiler.

İsa onlara, 'Ben'im' dedi... İsa, 'Ben'im' deyince gerileyip yere düştüler. Bunun üzerine İsa onlara yine, 'Kimi arıyorsunuz?' dedi.

'Nasıralı İsa'yı' dediler.

İsa, 'Size söyledim, Ben'im' dedi." (Yuhanna 18:4-8)

İsa, O'nu tutuklamak için gelen kişilere, Kendisini Tanrı'nın adı ile özdeşleştirerek karşılık verdi, '*BEN'İM.*'²¹² Eğer İsa onlar ile birlikte gidecekse, bunu ancak Kendisi böyle karar verdiği için yapacağı aşıkardı.

Askerler yaklaştıkları zaman, öğrenci Petrus kılıcını çekti, ama tek yapabildiği başkâhinin kölesine vurup sağ kulağını koparmak oldu. İsa lütfederek adamın kulağını iyileştirdi ve sonra Petrus'a şöyle dedi:

"Kılıcını kınına koy! Kılıç çekenlerin hepsi kılıç ile ölecek. Yoksa Babam'dan yardım isteyemez miyim sanıyorsun? İstesem hemen şu anda bana on iki tünden fazla melek

gönderir. Ama böyle olması gerektiğini bildiren Kutsal Yazılar o zaman nasıl yerine gelir?” (Matta 26:52-54)

İsa burada din adına vahşet kullanan herkese nasıl da tazeleyici bir karşıtlık sağlamaktadır! İsa bu adamların Kendisi ile alay edeceklerini, işkence yapacaklarını ve O’nu öldüreceklerini bilmesine rağmen, onlara nefret ve öç alma yerine sabır ve iyilik sundu.

PEYGAMBERLER BU OLAYI ÖNCEDEDEN BİLDİRDİLER

Sonra İsa, Kendisini tutuklamaya gelenlere şunları söyledi: *“Niçin bir haydutmuşum gibi Beni kılıç ve sopalar ile yakalamaya geldiniz? Her gün tapınakta oturup öğreliyordum, beni tutuklamadınız.”* Ve Kutsal Yazılar İsa’nın bu sözlerine şu yorumu eklerler:

“Ama bütün bunlar peygamberlerin yazdıkları yerine gel-sin diye oldu.”

O zaman öğrencilerin hepsi O’nu bırakıp kaçtı. İsa’yı tutuklayanlar O’nu başkâhin Kayafa’ya götürdüler. Din bilg-inleri ile ileri gelenler de orada toplanmışlardı.” (Matta 26:55-57)

Fırtınayı ve dalgaları kontrol eden, neden Kendisinin tutuklanma-sına, bağlanmasına ve götürülmesine izin verdi?

Babası’na olan sevgisi ve itaati nedeniyle bunu yaptı.

Sizi ve beni sonsuz yargıdan kurtarmak için tüm bunlara izin verdi.

“Peygamberlerin Kutsal Yazılar’ının yerine gelebilmesi için” böyle davranmalarına izin verdi.

Yüzlerce yıl önce, peygamber Yeşaya şunu yazmıştı: *“Kesime götürülen kuzu gibi ağzını açmadı.”* (Yeşaya 53:7)

İbrahim peygamber, *“Yakmalık sunu için kuzuyu Tanrı’nın Kendi-si tedarik edecek”* demişti. (Yaratılış 22:8)

Ve Musa peygamber, “*Sonra kâhin, erkek kuzulardan birini alıp sunacak... Erkek kuzuyu günah sunusunun kesildiği kutsal yerde kesecek.*” (Levililer 14:12-13)

Buradaki istihzayı kaçırmayın.

Tapınağın pirinç sunağında kuzuları öldürmek ve yakmakla sorumlu olan kâhinler, İsa’yı öldürmek için tutuklayan kişilerdi. Ama yine de tüm peygamberlerin hakkında yazmış olduğu **Kuzu’yu** kurban etmek üzere oldukları hakkında en ufak bir ipucuna bile sahip değillerdi.

DİN ÖNDERLERİ TARAFINDAN YARGILANDI

“İsa’yı görevli başkâhine götürdüler. Bütün başkâhinler, ileri gelenler ve din bilginleri de orada toplandı.” (Markos 14:53)

Yahudiler’in din önderleri gece vaktinde yasal olmayan bir duruşma düzenlemişlerdi.

“Baskâhinler ve Yüksek Kurul’un öteki üyeleri, İsa’yı ölüm cezasına çarptırmak için kendisine karşı tanık arıyor, ama bulamıyorlardı. Birçok kişi O’na karşı yalan yere tanıklık ettiyse de, tanıklıkları birbirini tutmadı.

Sonra başkâhin topluluğun ortasında ayağa kalkarak İsa’ya, ‘Hiç yanıt vermeyecek misin? Nedir bunların sana karşı ettiği bu tanıklıklar?’ diye sordu.

Ne var ki İsa susmaya devam etti, hiç yanıt vermedi

Baskâhin O’na yeniden, ‘Yüce Olan’ın Oğlu Mesih sen misin?’ diye sordu

İsa, ‘Ben’im’ dedi. Ve sizler İnsanoğu’nun, kudretli Olan’ın sağında oturduğunu ve göğün bulutları ile geldiğini göreceksiniz’ dedi.

Baskâhin giysilerini yırtarak, ‘Artık tanıklara ne ihtiyacımız var?’ dedi. ‘Küfürü işittiniz!’ (Markos 14:55-56,60-63)

Başkâhin neden hiddete kapıldı, giysilerini yırttı ve İsa'yı küfretmekle suçladı? Çünkü İsa Kendisinin Tanrı'nın Oğlu ve İnsanoğlu –hakkında tüm peygamberlerin yazmış olduğu Mesih– olduğunu söyledi. İsa aynı zamanda Kendisini Tanrı'nın kendi özel ismi ile de adlandırmıştı. “*BEN'İM!*” Ve İsa, peygamberlerin Yazıları'ndan alıntılar yapmış ve Kendisini tüm yeryüzünün Yargıcı olarak ilan ederek. “*İnsanoğlu'nun Kudretli Olan'ın sağında oturduğunu ve göğün bulutları ile geldiğini göreceklelerini*” beyan etmişti.²¹³ Başkâhin bu nedenle giysilerini yırtmış ve şu sözleri söylemişti:

“*Artık tanıklara ne ihtiyacımız var? Küfürü işittiniz. Buna ne diyorsunuz?*”

Hepsi İsa'nın ölüm cezasını hak ettiğine karar verdiler.

Bazıları O'nun üzerine tükürmeye, gözlerini bağlayarak O'nu yumruklamaya başladılar. 'Haydi, peygamberliğini göster!' diyorlardı. Nöbetçiler de O'nu aralarına alıp tokatladılar.” (Markos 14:63-65)

Yedi yüz yıl önce Yeşaya peygamber Mesih'in gönüllü olarak çekeceği acıları önceden bildirdi: “*Bana vuranlara sırtımı açtım. Yanaklarımı uzattım sakalımı yolanlara. Aşağılamalardan, tükürükten yüzümü gizlemedim.*” (Yeşaya 50:6)

POLİTİK ÖNDERLER TARAFINDAN YARGILANDI

Gün doğarken, kâhinler ve din önderleri İsa'yı Yahudiye'nin Roma Valisi Pontius Pilatus'a götürdüler. Din önderleri Pilatus'dan İsa'yı çarmıha gererek öldürülmesi için hüküm vermesini talep ettiler. Tarihin o döneminde Yahudiler Roma İmparatorluğu'nun egemenliği altındaydılar ve bir suçluyu ölüm cezasına çarptırma yetkisine sahip değildiler.

“Yargılama” sırasında Pilatus üç kez, “*O'nda hiçbir suç bulamıyorum!*” dedi, ama kalabalık, Şeytan'ın tahrik ettiği kâhinler tarafından kışkırtıldı ve seslerini daha da yükselterek bağurdılar, “*Öldürsün, öldürsün! Çarmıha gerilsin! O'nu çarmıha ger!*”²¹⁴

Pilatus din önderlerinin baskılarına teslim oldu ve İsa'yı, Roma Yasasının en ağır cezasına mahkum etti: deriyi parçalayarak kemikleri ortaya çıkartan vahşi bir kırbaçlama ve ardından çarmıha gerilme.

*“Ve İsa'yı **kamçılattıktan** sonra çarmıha gerilmek üzere askerlere teslim etti.*

*Sonra Vali'nin askerleri İsa'yı Vali'nin konağına götürüp **bütün taburu başına topladılar**. O'nu soyup üzerine **kırmızı bir kaftan geçirdiler**. **Dikenlerden bir taç örüp başına koydular**. Sağ eline de bir kamış tutturdular. Önünde diz çöküp, 'Selam ey Yahudiler'in Kralı!' diyerek O'nunla **alay ettiler**.*

*Sonra üzerine **tükürdüler**, kamışı alıp **başına vurdular**. O'nunla böyle **alay ettikten** sonra kaftanı üzerinden çıkarıp kendi giysilerini giydirdiler ve **çarmıha germeye götürdüler**.” (Matta 27:26-31)*

RAB'BİN DAĞI

Böylece Yücelik Rabbi –parçalanmış bir et ve kan yığını haline gelen kutsal Bedeni, dikenlerden örülmüş bir taç taşıyan Baş, ve sırtında ağır tahta bir çarmıh ile– kentın dışına çıkarıldı ve yaklaşık iki bin yıl önce İbrahim'in peygamberlikte bulunmuş olduğu aynı dağın tepesine götürüldü:

*“**Yakmalık sunu için kuzuyu Tanrı kendisi sağlayacak... Rab'bin dağında sağlanacaktır.**” (Yaratılış 22:8,14)*

Tüm unsurlar bir noktada birleşmişlerdi – insanlar, yargılama usulleri, Kişi, yer.

Her şey peygamberlerin daha önceden bildirmiş oldukları gibi geliyordu.

Çağların işi için zaman gelmişti.

24

TAMAMI ÖDENDİ

Çarmıha germe, şimdiye kadar tasarlanmış olan ve devlet tarafından desteklenen en zalim ölüm yöntemi idi. Roma İmparatorluğu, bu ölüm cezasını en tehlikeli suçlulara verirdi.

Biz insan soyu, Yaratıcımız bizi ziyaret etmeye geldiği zaman, O'nu çarmıha gererek öldürmeyi seçtik.²¹⁵

*“İsa ile birlikte idam edilmek üzere ayrıca iki suçlu da götürülüyordu. **Kafatası**²¹⁶ **denilen yere** vardıklarında İsa'yı, biri solunda biri sağında olmak üzere, iki suçlu ile birlikte çarmıha gerdiler.” (Luka 23:32-33)*

ÇARMIHA GERİLDİ!

Çarmıha germe, bir kurbana ıstırabın en büyüğünü ve mümkün olan en kötü aşağılanma cezasını vermek için tasarlandı. İsa, çarmıhta asılıyken katlandığı utanç ve acıyı tam olarak sergileyen bir filmi ya da bir ressamın tablosunu şimdiye kadar ne gördüm ne de görmek istedim. Örneğin, ressamlar ve senaryo yazarları İsa'yı her zaman üzerinde bir parça giysi ile resmederler, ama aslında tarihi gerçek, Romalı askerlerin yargılanmış suçluları, bir ağaca ya da çarmıha sadistçe yatırıp bağlayarak bileklerine ve topuklarına bü-

yük çiviler çakmadan önce üzerlerindeki giysileri çıkartarak soyduklarıdır.

Çarmıha gerilerek ölmek utanç ve acı vericiydi ve kurbanın ölümü yavaş olurdu.

İsa bu cezaya –utanca ve acıya– sizin için, benim için ve Adem’in bütün soyu için gönüllü olarak katlandı. İsa’nın üzerine yığılan yoğun işkence, günahımızın hak ettiği ciddi cezayı anlamamıza yardım etmek için amaçlandı.

Romalılar daha çarmıhı icat etmeden yüzlerce yıl önce peygamber Davut Mesih’in çarmıh acılarını şöyle tanımladı:

“Kötüler sürüsü çevremi sarıyor. Ellerimi, ayaklarımı deliyorlar. Bütün kemiklerimi sayar oldum. Gözlerini dikmiş bana bakıyorlar. Giysilerimi aralarında paylaşıyor, elbise için kura çekiyorlar... ‘Sırtını RAB’BE dayadı, kurtarsın bakalım O’nu, madem O’nu seviyor, yardım etsin!’” (Mezmur 22:16-18,8)

Ve peygamber Yeşaya şu ön bildiride bulundu:

“Canını feda ettiği için gördükleri ile hoşnut olacak. Rab’bin doğru kulu kendisini kabul edenlerin birçoklarını aklayacak, çünkü onların suçlarını O üstlendi.” (Yeşaya 53:12)

Müjde’den alınmış aşağıdaki seçme parçada, biraz önce okumuş olduğumuz peygamberliklerin temelinde yerine gelen kaç peygamberlik olduğunu tanımlayabilirsiniz.

“İsa’yı biri sağında biri solunda olmak üzere iki suçlu ile birlikte çarmıha gerdiler. Sonra İsa, ‘Baba, onları bağışla’ dedi. ‘Çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.’” O’nun giysilerini aralarında paylaşmak için kura çektiler. Halk orada durmuş, olanları seyrediyordu. Yöneticiler İsa ile alay ederek, ‘Başkalarını kurtardı, eğer Tanrı’nın Mesih’i, Tanrı’nın seçtiği O ise, kendisini de kurtarsın’ diyorlardı. Askerler de yaklaşıp İsa ile eğlendiler.

Sonra çarımha asılan suçlulardan biri, 'Sen Mesih değil misin? Haydi, kendini de bizi de kurtar' diye küfür etti.

Ne var ki öbür suçlu onu azarladı. 'Sende Tanrı korkusu da mı yok?' diye karşılık verdi. 'Sen de aynı cezayı çekiyorsun. Nitekim biz haklı olarak cezalandırılıyor, yaptıklarımızın karşılığını alıyoruz. Oysa bu adam hiçbir kötülük yapmadı.'

Sonra, 'Ey İsa, kendi egemenliğine girdiğinde beni an' dedi.

Ve İsa ona, 'Sana doğrusunu söyleyeyim, sen bugün benim ile birlikte cennette olacaksın' dedi.

Öğleyin on iki sularında güneş karardı, üçe kadar bütün ülkenin üzerine karanlık çöktü..." (Luka 23:33-36,39-45)

TAMAMLANAN İŞ

Yüzlerce yıl boyunca sayısız kurban, çarımha gerilmenin acılarına katlandı. M.S. 70 yılında Yeruşalim'in düşmesinden önce Romalı askerler bir günde beş yüz Yahudi'yi çarımha geriyorlardı.²¹⁷ Bazı kurbanlar ölmeden önce çarımhta günlerce baygın halde asılı kalıyorlardı. İsa, ölmeden önce çarımhta, diğer ölenlere kıyasla daha kısa bir süre –altı saat– acı çekti. İsa'nın acılarını eşsiz kılan neydi?

Peygamberlerin İsa'nın acılarını ve ölümünü önceden bildirmeleri, önemli bir farklılık oluşturmaktadır. Diğer bir farklılık ise –pek çok

kişi bir çarmıha çakılıyken kanlarını döktüler– yalnızca Rab İsa'nın dökülen kanının *mükemmel* olmasıydı. Ve şimdi okuduğumuz öykü, İsa'nın ölümü hakkında nihai eşsizliğe sahip bir diğer boyutu açıklar.

*“Öğleyin on iki sularında güneş karardı ve üçe kadar **bütün ülkenin üzerine karanlık çöktü.**” (Luka 23:44)²¹⁸*

İsa, sabah dokuzda çarmıha çivilendi. Öğlen saat on ikiden saat üçe kadar tüm yeryüzünü karanlık kapladı. Neden? Bu üç saat boyunca dünyanın gözlerinden gizlenmiş olarak tüm zamanların en önemli olayı gerçekleşiyordu. Tanrı, biz günahımız ile sonsuzlukta uğraşmak zorunda kalmayalım diye günahımızın icabına şimdi yani zaman içinde bakıyordu.

Bu doğaüstü karanlığın hakim olduğu saatlerde göklerdeki Tanrı biricik, doğru Oğlu'nun üzerine bizim günahlarımızın talep ettiği yoğun ve sonsuz cezayı yüklemekteydi. Tanrı Oğlu'nun et ve kandan oluşan bir beden almasının nedeni bu amaç *içindi*.

*“O, günahlarımızı, yalnız bizim günahlarımızı değil, bütün dünyanın günahlarını da bağışlatan (Tanrı'nın gazabını kendi içine çeken yeterli günah sunusu) **kurbandır.**” (1. Yuhanna 2:2)*

Yedi yüz yıl önce peygamber Yeşaya bu çağların olayını daha önceden tanımlamıştı:

*“Bizim isyanlarımız yüzünden O'nun bedeni **deşildi**, bizim suçlarımız yüzünden O eziyet çekti. Esenliğimiz için gerekli olan ceza O'na verildi. Bizler O'nun yaraları ile şifa bulduk... **Rab hepimizin cezasını O'na yükledi...** bir kuzu gibi kesime götürüldü... **Rab O'nun ezilmesini uygun gördü**, acı çekmesini istedi. **Canını suç sunusu olarak sunar sa...** canını feda ettiği için gördükleri ile hoşnut olacak. Rab'bin istemi aracılığıyla **Rab'bin doğru Kulu kendisini kabul eden birçoklarını aklayacak.**” (Yeşaya 53:5-7,10-11)*

Gezegenin karanlık tarafından çevrelendiği bu çarpmıhta geçen saatler sırasında RAB günahlarımızın kirliliğini ve cezasını gönüllü ve günahsız Oğlu'nun üzerine koydu. Baba ve Oğul arasında tam olarak neler geçtiğini biz hiçbir zaman tam olarak anlayamayız, ancak kesin olan şey şudur: Gerçekleşen olay, tüm zamanların en büyük olayıydı.

TEK BAŞINA

Koyu karanlık yeryüzünü kapladığı zaman, “İsa, yüksek sesle, ‘Eli, Eli, lema şevaktani?’ yani, ‘**Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?**’ diye bağırdı.” (Matta 27:46)

İsa çarpmıhta neden bu insanın içini burkan feryat ile bağırdı? Bu şekilde bağırdı, çünkü Tanrı O’nu günahın cezasını ödemesi için tek başına bıraktı.

İsa, herkesin uğruna, günahın neden olduğu **ayrılığın üç seviyeli** acısını çekti.

- *Ruhsal ölüm* deneyimi yaşadı. Göklerdeki Tanrı, yeryüzündeki Olu’ndan kutsal Yüzü’nü çevirdi. Çünkü O’na tüm insan soyunun günahlarını eklemişti.
- *Fiziksel ölümden* geçti. İsa, kendi isteği ile öldüğü anda, Ruh ve Canı Bedeninden ayrıldı.
- Aynı zamanda *ikinci ölümü* de tattı. Sizin ve benim için cehennem acısını çekti.

Cehennem, Tanrı’nın terk etmiş olduğu karanlık ve kişilerin tek başlarına bırakıldıkları bir yerdir. Cehennem, iyi olan her şeyden mahrum bir yerdir. Göksel Baba’nın Varlığı’ndan ve sevgisinden ayrı düşülen bir yerdir. Sonsuz Oğul çarpmıhtayken, sonsuzlukta ilk ve son kez olarak Sonsuz Babasından ayrıldı. Biz bu dehşetli ayrılığın hiçbir zaman yaşamayalım diye onun dehşetine katlandı.

Tanrı’nın kutsal Kuzusu, bizim Günah-Taşıyıcımız oldu: **Bizim yerimize geçti.** Utancı, acıyı, dikenleri ve çivileri kabul ederek

günahın lanetinin tüm ağırlığını üstünde taşıdı. Çarmıh sunağında günah için tam ve nihai “*yakmalık sunu*” oldu.²¹⁹

BİRKAÇ SAAT İÇİNDE CEHENNEM?

İsa, bizim cehennemimizi aldı.

Bir İnsan tüm insan soyunun cezasını nasıl ödeyebilirdi? İsa, birkaç saatlik bir zaman içinde ceza ile dolu bir sonsuzluğun acısını nasıl çekebilirdi?

Tüm bunları yapabilmesinin nedeni *Kim* olduğundan kaynaklanıyordu.

O'nun, *Kimliği* nedeniyle bizim yapmak zorunda kalacağımız gibi tüm sonsuzluk boyunca günahlarımızın bedelini ödemeye devam etmesi gerekmiyordu. Tanrı'nın sonsuz oğlu ve Sözü olarak Kendisinin ödemesi gereken hiçbir günah-borcu yoktu. Ve aynı zamanda O, bizler gibi zamana bağımlı da değildi.

O, *Kimliği* nedeniyle sınırlı bir zaman süresi içinde “*herkes için ölümü tadabilecek*” (İbraniler 2:9) kudretteydi.

Rab Tanrı nasıl karmaşık dünyamızı yaratmak için herhangi bir zaman süresine ihtiyaç duymadıysa (dünyayı *altı günde* yaratmayı seçmiş olmasına rağmen) insanlığı kurtarmak için çarmıhta da aynı şekilde herhangi belirli bir zaman süresine ihtiyacı olmadı (çarmıhta *altı saat* kalmayı seçmiş olmasına rağmen).

Tanrı için zaman, hiçbir şey gibidir.

“Öncesizlikten sonsuzluğa dek Tanrı sensin!... Çünkü senin gözünde bin yıl geçmiş bir gün, dün gibi, bir gece nöbeti (bir bekçinin birkaç saatlik görevi) gibidir. (Mezmur 90:1,4)

“TAMAMLANDI!”

“Daha sonra İsa her şeyin artık tamamlandığını bilerek Kutsal Yazı yerine gelsin diye, ‘Susadım!’ dedi. Orada ekşi

şarap dolu bir kap vardı. Şaraba batırılmış bir süngerî mercanköşk dalına takarak O'nun ağzına uzattılar. İsa, şarabı tadınca, 'Tamamlandı!' dedi ve başını eğerek ruhunu teslim etti." (Yuhanna 19:28-30)

İsa, tam ölmeden önce şu duyuruda bulundu:

"Tamamlandı!"

Bu ifade, Grekçe'deki tek bir sözcükten çevrilmiştir, '*Tetelestai*.' Bu Roma iş dünyasında çok sık kullanılan bir ifadeydi. Bir borcun tamamının ödendiğini belirtmek için kullanılırdı. Üzerlerinde '*tetelestai*' yazılı olan eski makbuzlar bulunmuştur, "**tamamen ödendi**" anlamını taşırlar.

Tetelestai ifadesi, aynı zamanda bir görevin yerine getirildiğini bildirmek için de kullanılırdı. Bir hizmetkâr, kendisini bir görev için göndermiş olan kişiye geri dönüp rapor verdiğinde, "**Görev yerine getirildi**" anlamına gelen '*Tetelestai*' sözcüğünü söyleyebilirdi.

Diğer tüm Müjde yazarlarının hepsi aynı kayda yer vermişlerdir. "**İsa yüksek sesle bağırarak son nefesini verdi.**" (Markos 15:37)

Bu ifade bir zafer çığılığıydı!

Tanrı'nın kurban edilecek Kuzusu'na işaret eden peygamberlikler ve semboller yerine gelmişlerdi.

İsa, lanetin nedeni olan **günahı** etkili bir şekilde bozguna uğratmıştı. Adem'in kirli, küstah, lanetlenmiş soyunu kurtarmak için Tanrı'nın talep ettiği fidyeyi ödemişti. Tanrı'nın adil doğası ve günaha karşı olan gazabı, bütünüyle tatmin edilmişti. Yasaları yerine getirilmişti.

Tamamlandı! Borcun tamamı ödendi! Görev başarı ile yerine getirildi!

"Boş yaşadığınızdan altın ya da gümüş gibi boş şeyler ile değil, kusursuz ve lekesiz kuzuyu andıran Mesih'in değerli kanının fidyesi ile kurtuldunuz. Dünyanın kurulu-

şundan önce bilinen Mesih, çağların sonunda sizin yararınıza ortaya çıktı.” (1. Petrus 1:18-20)

Yüzlerce yıl boyunca kan kurban edilen milyonlarca lekesiz hayvandan akmıştı. Ama şimdi İsa'nın Kendi kanı günahtan özgür bedeninden akmıştı.

“İsa Mesih'in sınırsız değerdeki kanı” günahı yalnızca geçici olarak **örtmeyecekti**. Günahın kaydını sonsuza kadar *silecekti*.

Bu, Tanrı'nın ilk antlaşmasının önceden bildirmiş olduğu müjdedi.

‘Yeni bir antlaşma yapacağım günler geliyor’ diyor Rab... Suçlarını bağışlayacağım ve günahlarını artık anmayacağım. (Yeremya 31:31,34)

Sonra Yeni antlaşma Kutsal Yazılar'ı şu açıklamayı yaparlar: *“Tanrı ‘Yeni bir antlaşma demekle ilkini eskimiş saymıştır.”* (İbraniler 8:13) Artık günah sunularına ihtiyaç duyulmayacaktı. Sunakta kurban edilen hayvanların sunulması, Mesih'in çarmıhtaki ölümü aracılığıyla ortadan kalkmış ve geçersiz kılınmıştı.

RAB Tanrı nasıl *ilk* kan kurbanını uyguladıysa (Adem ve Havva'nın günah işledikleri gün), aynı şekilde kabul edilebilir *son* kan kurbanını da yine Kendisi sağlamıştı.

İbrahim'in önceden bildirmiş olduğu gibi, Tanrı, *‘yakmalık sunu için kuzuyu Kendisi’ sağlamıştır.*

(Yaratılış 22:8) İbrahim'in oğlunu esirgeyen Tanrı, *“öz Oğlu'nu bile esirgememiş, O'nu hepimiz için ölüme teslim etmiştir.”* (Romalılar 8:32)

İsa'nın dökülen kanı, **günah ve ölüm yasasını tatmin etti ve kurban yasasını yerine getirdi.**”

Rab İsa'nın, **‘Tamamlandı!’** diye bağırması şaşılacak bir şey değildir.

YIRTILAN PERDE

İsa, ‘Tamamlandı!’ diye bağırdıktan sonra ne oldu?

“Ve İsa yüksek sesle bağırarak son nefesini verdi. O anda tapınaktaki perde yukardan aşağıya yırtılarak ikiye bölündü.” (Markos 15:37-38)

Eski tarihçiler tapınak perdesinin bir elin avucu kadar kalın olduğunu yazarlar ve perdenin çevrilmesi için 300 adama ihtiyaç duyulduğunu belirterek onu çok ağır bir perde olarak tanımlarlar.²²⁰

Bu kalın ve ağır perdeyi ikiye bölerek yırtan neden neydi? 21. bölüme geri döndüğümüz zaman, orada Tanrı’nın, halkına bu özel perdeyi önce çadırda ve daha sonra tapınakta asmalarını buyurmuş olduğunu öğrendiğimizi hatırlarız. Perde, insanı, bir zamanlar Tanrı’nın, Varlığının gözleri kör eden ışığını yerleştirdiği o iç bölümdaki kutsal yerin –En Kutsal Yer– dışında bırakırdı. Lacivert, mor ve kırmızı ipliklerle dokunmuş olan bu perde, gökyüzünden yeryüzüne gelecek olan Tanrı’nın biricik Oğlu’nu sembolize ediyordu. Aynı zamanda günahkârlara kutsal Yaratıcılarından ayrı olduklarını hatırlatma görevini görüyordu. Yalnızca Tanrı’nın mükemmel doğruluk ölçüsünü yerine getirenlere Tanrı’nın sonsuz konutuna girebilme izni ihsan edilirdi.

Yılda bir kez –Kefaret Günü’nde– perdeyi geçme ve En Kutsal Yer’e girmesi için yalnızca özel olarak mesh edilmiş başkâhine izin verilirdi. Başkâhin için Tanrı’nın Huzuru’na yok olmadan girebilmenin tek yolu, bir kase içindeki kurban edilmiş bir keçinin kanını (Mesih’in dökülen kanını sembolize eden) yanına almasıydı. Başkâhinin aynı zamanda saf ketenden bir tünik giymesi (Mesih’in doğruluğunu sembolize eden) de gerekiyordu. Başkâhin En Kutsal Yere girdikten sonra, Antlaşma Sandığı’nın Bağışlama Kapağı’nın üzerine bu kanı yedi kez (bütünlüğün sembolize edilmesi) serpmesi gerekiyordu. Sandık’ın içinde tüm günahkârları ölüme mahkum eden Tanrı’nın Yasası bulunurdu. Ama Tanrı, günahkârlara merhamet gösterdi ve onların yerine masum bir hayvanın ölmesine izin verdi.

On beş yüz yıl boyunca, perde Tanrı'nın mutlak kutsallığına ve Mesih'in dökülen kanı olmaksızın günah için kalıcı bir kefaretin mümkün olamayacağına tanıklık etti.

Yalnızca perdenin sembolize ettiği *Tanrı'nın günahsız, Seçilmiş Olan'ı günahın ücretini tam olarak ödeyebilirdi.* Tanrı, bu nedenle zaman dolduğunda, Kendisinin yasalarına mükemmel bir şekilde itaat eden bir yaşam sürmesi ve sonra Adem'in yasayı ihlal eden soyunun hak ettiği cezanın tamamını Kendi kanı ile gönüllü olarak ödemesi için biricik, öz Oğlu'nu gönderdi.

O zaman tapınak perdesini yukardan aşağıya doğru kim yırttı? Tanrı yırttı. Baba Tanrı, bu eylemi ile, Oğlu'nun, *'Tamamlandı!'* sözlerine *'Amin!'* dedi.²²¹

Tanrı, tatmin oldu.

ARTIK GÜNAH KURBANLARINA GEREK KALMADI

İsa'nın çarmıhta kurban olması ile, tam kefaret (günahın bağışlanması ve Tanrı ile barışma) sağlanmıştı. Yerimize Geçen Mükemmel Kurban dünyanın günahı için gönüllü olarak Kanını döktü.

Artık bundan böyle Tanrı'nın halkı her yıl günah kurbanı sunma sıkıntısına girmeyecekti.

Tanrı artık bundan sonra tapınak törenleri ya da başkâhinler talep etmeyecekti.

İlk-ve-son Kurban sunulmuştu. Gölgelelerin ve sembollerin arkasındaki Gerçeklik konuşmuştu: *"Tamamlandı!"*²²²

Tanrı'nın Kendisi, inanan herkese şöyle der:

*"Onların günahlarını ve suçlarını artık anmayacağım.' Bunların bağışlanması durumunda **artık günah için sunuya gerek yoktur.** Bu nedenle ey kardeşler, **İsa'nın kanı sayesinde perdede, yani kendi bedeninde bize açtığı yeni ve diri yoldan kutsal yere girmeye cesaretimiz vardır.** Tanrı'nın evinden sorumlu büyük bir kâhinimiz vardır. Öyley-*

se, imanını verdiği tam güvence ile, yürekten bir içtenlikle Tanrı'ya yaklaşılm.” (İbraniler 10:17-22)

ÖLDÜ

İsa'nın öldüğü anda, yalnızca tapınak perdesi ikiye bölünerek yırtılmakla kalmadı, aynı zamanda yer sarsıldı ve dehşete düşen kalabalık kaçarak dağıldı:

“İsa'yı bekleyen yüzbaşı ve beraberindeki askerler depremi ve öbür olayları görünce dehşete kapıldılar. ‘bu, gerçekten Tanrı'nın Oğlu'ydu’ dediler.” (Matta 27:54)

Daha sonra Romalı bir asker, İsa'nın gerçekten öldüğünden emin olmak için İsa'nın böğrüne bir kargı soktu. İsa'nın böğründen kan ve su aktı. Bu durum, O'nun gerçekten ölmüş olduğuna tıbbi kanıt sağladı. Bu Romalı askerin eylemi aynı zamanda birçok başka peygamberliği de yerine getirmiş oldu.

GÖMÜLDÜ

“Akşama doğru Yusuf adında zengin bir Aramatyalı geldi. O da İsa'nın bir öğrencisiydi. Pilatus'a gidip İsa'nın cesedini istedi. Pilatus da cesedin ona verilmesini buyurdu. Yusuf cesedi aldı, temiz keten beze sardı, kayaya oyduğunu kendi yeni mezarına yatırdı. Mezarın girişine büyük bir taş yuvarlayıp oradan ayrıldı.” (Matta 27:57-60)

Peygamber Yeşaya, Mesih'in mezarının, “öldüğünde zenginin yanında olacağını” (Yeşaya 53:9) önceden bildirmişti. Tanrı'nın planı tüm ayrıntıları ile yerine getiriliyordu. Böyle olmasına rağmen İsa'nın öğrencileri bu planı hala anlamadılar. Onlar, İsa'nın, krallığını yeryüzünde kuracak olan Mesih olduğuna gerçekten inanmışlardı, ama O'nun öldüğünü gördükleri zaman umutlarının da O'nunla birlikte ölmesine izin verdiler. Mucizeler yapan Efendileri ve sevgili Dostları öldürülmüş ve gömülmüştü.

Her şey bitmişti, ya da onlar böyle düşünüyorlardı.

İsa'nın öğrencileri O'nun üçüncü gün yaşama tekrar geri döneceği konusundaki vaadini unutmuşlardı, ama buna rağmen ne gariptir ki, İsa'nın ölümünü planlamış olan din önderleri O'nun bu vaadini hatırlıyorlardı.

"Başkâhinlerle Ferisiler Pilatus'un önünde toplanarak, 'Efendimiz,' dediler, 'O aldaticımın, daha yaşarken, 'Ben

öldükten üç gün sonra dirileceğim' dediğini hatırlıyoruz.
Onun için buyruk ver de üçüncü güne dek mezarı kontrol altına alsınlar. Yoksa öğrencileri gelir, cesedini çalar ve halka, 'Ölümden dirildi' derler. Son aldatmaca ilkinden beter olur.' Pilatus onlara, 'Yanınıza asker alın, gidip mezarı dilediğiniz gibi güvenlik altına alın' dedi. Onlar da askerlerle birlikte gittiler, taşı mühürleyip mezarı güvenlik altına aldılar." (Matta 27:62-66)

İsa'nın cesedinin yattığı soğuk mezarın taş kapısı mühürlendi. Silahlı Roma askerleri mezarın çevresinde nöbet tutarak güvenliği sağladılar.

Sonra, Pazar sabahı geldi!